Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 9 август 1973 йил, пайшанба ● № 186 (15.660). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Катта меҳнат ғалабаси

НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ КОРХОНАЛАРИ ҚУРИЛИШИ МИНИСТРЛИГИНИНГ БИНОКОРЛАРИ ВА МОНТАЖЧИЛАРИГА, НЕФТЬ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИ ХОДИМЛАРИГА, ТОМСК ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ, СОВЕТ, КАСАБА СОЮЗ ВА КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИГА, АЛЕКСАНДРОВСКОЕ — АНЖЕРО — СУДЖЕНСК НЕФТЬ ҚУВУРИНИНГ БИРИНЧИ НАВБАТИНИ ҚУРИШ ВА ЎЗЛАШТИРИШДА ҚАТНАШГАН БАРЧА КИШИЛАРГА

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети сизларни катта меҳнат ғалабаси — Александровское—Анжеро—Судженск нефть қувурининг биринчи навбати қурилиб битказилганлиги ва доимий ишга туширилганлиги билан қизғин табриклайди.

Янги нефть магистралининг ишга туширилиши Ғарбий Сибирнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришга, мамлакатнинг иқтисодий ва социал тараққиёти юзасидан партия XXIV съезди илгари сурган улкан программани амалга оширишга қўшилган муҳим ҳиссадир.

Ана шу ажойиб муваффақиятлар ишчилар, инженерлар ва техникларнинг, қурилишда қатнашган барча кишиларнинг фидокорона ва ижодий меҳнати натижаси, социалистик мусобақа кенг авж олдирилганлиги, Томск областидаги партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари кенг кўламда олиб борган ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг натижасидир.

Сибирнинг мураккаб табиий ва иқлим шароитларида қисқа вақт ичида 1220 миллиметр диаметрли қувурлар 800 километрдан ортиқ жойга ётқизилди, 3,5 миллион кубометрдан ортиқ тупроқ ишлари бажарилди, насос ва энергетика хўжалигининг йирик комплекси қурилди. Шундай катта диаметрли трубалардан ясалган нефть қувури иншооти жаҳон практикасида биринчи барпо этилди.

Шу нарса ғоят муҳимки, нефть қувури қисқа вақт ичида лойиҳада белгиланган режимга ўтказилди ва Сибирнинг салкам 22 миллион тонна нефти шу қувур орқали мамлакатнинг шарқий районларига юборилди.

Қора металлургия, машинасозлик, темир йўл транспорти, дарё флоти корхоналари ва граждан авиацияси бўлинмаларининг ходимлари нефть қувурини қуришга катта ёрдам бердилар.

КПСС Марказий Комитети нефть саноатининг бинокорлари ва монтажчилари, ходимлари бундан буён ҳам ўз кучлари, билимлари ва тажрибаларини 1973 йил ва тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга сарф қиладилар, деб ишонч билдиради.

Азиз ўртоқлар, сизларга янгидан-янги меҳнат зафарлари тилаймиз!

Л. БРЕЖНЕВ,
Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

ИШЧИ—ҲАЁТ МЕЪМОРИ

У ҳали тонгги трамвайлар паркдан чиқмасдан туриб, ишга отланади. Ҳаммадан бурун коржомасини елкасига ташлаб, ишхонасига йўл олади. Сиз билан биз ҳали ширин уйқуда ётганда у тонг уйқуси лаззатларидан кечиб ишга боради. Уни ишчи дейдилар.

Завод даргоҳига қараб узлуксиз коржомали кишилар дарёси оқиб келади. Ҳар бири яхши ният билан, янги ният билан дастгоҳи қошига ошиқади. Йўл-йўлакай янги режалар тузиб боради. Кечагидан яхши ишласам дейди, кўпроқ маҳсулот берсам, маҳсулотим сифатлироқ бўлса, халқимга ёқса, кўпга чидаса дейди. Уни ишчи дейдилар.

Бири халқ дастурхонига нон ёпади, бошқаси ширинлик пиширади. Бири ип йигиради, бошқаси газлама тўқийди, халқимни тўкис кийинтирсам дейди. Уни ишчи дейдилар.

Бири мартен ёнида туриб пўлат қуяди, бошқаси станокда йўниб, шу пўлатдан деталь ясайди, машина яратади. Халқимнинг оғирини енгил қилсин дейди. Бири ғишт пиширади, бошқаси яхши ният билан ҳавозага кўтарилади, халқимиз учун шинам уйлар қуради. Уни ишчи дейдилар.

Ишчи — ҳаёт меъмори. У ҳар нарсага қодир инсон. У истаса, дарёларни тескари оқизади, ўз измига бўйсиндириб, чўлларга ҳаёт олиб келади. У истаса, тоғлар орасидан йўллар очади, узоқни яқин қилади, замондоши учун, халқи учун ҳар нарсага тайёр туради. Бухоро газини Уралга, ундан Москвага олиб бориб ёққан, Сибир дарёларини орқасига буриб, Ўрта Осиё чўлларига олиб келишга жазм қилган ҳам шу ишчи Инсон.

Кечагина у қирқ қаватли уй баландлигига Аму сувини даст кўтариб, Қарши чўлига — Ўзбекистонимизнинг бўлажак «жануб Фарғонаси»га оқизди. Даштда тузилган биринчи совхознинг ғўзалари қониб-қониб сув ича бошлади. Ҳали ишчи қўллари шарофати билан, у яратган азим насослар қудрати билан канал-канал сувлар чўлга қараб оқади. Қарши даштида ўнлаб янги совхозлар «оқ олтин»дан хирмон уя бошлайди.

Кечагина шу ишчи инсон қудрати билан Шарқнинг иккинчи темир дарвозаси очилди. Қўнғирот — Бейнов темир йўли ишга туширилиб, Ўзбекистон энг қисқа йўл орқали Марказ билан боғланди.

Кечагина у Ўзбекитон харитасига янги бир тузатиш киритди. Харитада кенжа шаҳар номи пайдо бўлди. Унга Ширин деб, нурчилар шаҳри деб ном берилди.

Аввал бошда рус ишчиси унга устозлик қилди. У Иваново тўқувчисидан газлама тўқиб, читга гул босиш санъатини, Урал ишчисидан олов билан юзма-юз туриб пўлат қуйишни, Донбасс шахтёри билан Баку нефтчисидан ер қаъридан кўмир ва нефть олиш маҳоратини ўрганди. Ростов машинасозларидан дарс олиб, деҳқон учун машиналар тайёрлайдиган бўлди.

Шу тариқа Ўзбекистонда саноатнинг 100 тармоғи вужудга келди. Мингдан ортиқ корхона ишга тушди. Тошкент, Фарғона, Чирчиқ, Қўқон, Навоий, Зарафшон сингари ўндан ортиқ саноат марказлари пайдо бўлди. Уларда эндиликда минг хил касб-кордаги ишчилар беш йиллик формуласини ечмоқда. Планларни ошириб бажариш йўлларини топмоқда.

Бир вақтлар ишчилик алифбесини рус ишчисидан ўрганган кишилар эндиликда ўз интернационал бурчларини садоқат билан ўтаб, ўрни келганда қардошларга ўз тажрибаларини ўргатмоқдалар. Мамлакатимизнинг тўқимачилик маркази — Ивановода қурилаётган янги корхоналарга энг замонавий йигирув-тўқув дастгоҳларини ўрнатиб ишга тушириб бермоқдалар. Ҳар йили қанчадан-қанча Ўзбекистон ишчилари чет элларга бориб, ирригация қурилишларида қатнашмоқда, янги корхоналарни ишга туширишда ишламоқда, ишчи кадрлар тайёрламоқда. Тошкент тўқимачилари Куба тўқимачиларига мастерлик қилишмоқда. Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи созловчилари ўз агрегатларини қатор чет эл мамлакатларининг корхоналарига ўрнатиб, ишга тушириб бермоқда. Қувасой ишчилари Бегижон Ўктамов билан Геннадий Кийко кечагина Афғонистондан қайтиб келишди. Улар Мозори-шарифдаги иссиқлик электр станциясида ишлаб, афғон дўстларга иш ўргатиб, ўз ўринларига қўйиб келдилар.

Бугина эмас, эндиликда бир йўла тўрт жараённи бажарадиган йигирув-тўқув дастгоҳлари, дунёда тенги йўқ терим машиналаримиз, яна толаю, ипагимиз, қанчадан-қанча заводларимизнинг маҳсулотлари Ўзбекистон ишчисининг довруғини етти иқлимга ёймоқда. Энди Ўзбекистон саноати маҳсулотини жаҳондаги юз мамлакат билади. Энди ўзбек ишчиси қўллари билан тайёрланган маҳсулотни юз йиллар мобайнида ривож топган Европа мамлакатлари ёқтириб харид қилаётган экан, бу Ўзбекистон ишчисининг малакаси ва маҳоратидан, истеъдоди ва меҳнаткашлигидан, ўткир зеҳни ва заковатидан далолат беради.

Эндиги Ўзбекистон ишчиси ўқиган, бир инженерчалик фикрлай оладиган киши, у давлат манфаатини ўйлайди, тежашни билади, ҳам меҳнат сарфлашни, маҳсулотни арзонга туширишни кўзлайди. У ижод қилади, дастгоҳларини мукаммаллаштиради, янги машиналар яратади, конструкторлар билан бемалол тиллаша олади. Улар тайёрлаган чизмаларга бир қарашда тушунади, чизмадаги машинани темирга тушириб, унга жон ато қилади. У шу куннинг билимдон ишчиси, замонамиз қаҳрамони. Бутун моддий бойликларнинг ижодкори. Инсон учун нимаики зарур бўлса, унинг толмас ишчи қўллари ҳозиру нозир қилишга қодир.

Янги беш йиллик шу ишчилар орасидан янги қаҳрамонларни юзага чиқармоқда. Улар ташаббускорлиги билан ўзи эришган ютуқ, тўплаган тажрибалар минглаб кишиларнинг мулкига айланиб қолиши учун жон куйдириши билан ажралиб туради. Давримиз ишчиларига хос яна бир яхши фазилати шуки, қайси бир завод ёки фабрикада янги бир ташаббус туғилса, мусобақанинг янги бир формаси юзага келса, уни дарров илғаб оладилар, актив қўллаб-қувватлайдилар. Минглаб кишилар шу ҳаракатга бажонидил қўшилади.

Ҳозир Тошкент тўқимачилик комбинати тўқувчиси Лидия Казанцева ташаббусига республикамиз саноат тармоқларида юз мингдан ортиқ ишчи қўшилиб, қўшимча дастгоҳларни бошқармоқда. Эл-юрт учун ҳар қачонгидан кўп истеъмол буюмлари тайёрланмоқда.

Редакциямизга ишчи коллективларидан ҳар куни янги-янги рапортлар келиб турибди. Унда Марғилон тўқимачилари Абдураим Тўхтасинов, Абдуманноб Умаров, Ойша Абдураҳмоновалар ташаббусига қўшилган ишчилар беш йиллик планларини ошириб бажарганликлари, қолган вақт ичида яна бир беш йиллик плани миқдорида маҳсулот ишлаб чиқаришлари ҳақида ғурур билан ёзадилар.

Эндиликда минглаб ишчилар тўққизинчи беш йиллик маррасига дадил яқинлашиб бораётирлар. Бугина эмас, ишчи коллективлари ўртасида социалистик мусобақанинг ижодий ва амалий формалари юзага келиб, меҳнат унумдорлигини бутун чоралар билан ошириш, сифатни яхшилаш, самарадорликни кўтариш, қувватларни тўла ишга тушириш учун кураш уларнинг жонажон ишига айланиб қолди. Тўрт республика доирасидан чиқиб, бутун Иттифоққа кенг ёйилган «Минглар шартномаси» мусобақасига эса республикамизнинг пахта тозалаш, тўқимачилик, тикувчилик, пойафзал саноати тармоқлари ишчилари, машинасозларимиз ва пахтакорлар бажонидил қўшилиб, ҳамкорликни давом эттирмоқдалар. Биргаликда газламалар сифатини кўтариб, унинг кўрки ва чиройини очмоқдалар, чидамлилигини оширмоқдалар.

Бу ҳамкорликка, бу мусобақага КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев СССР 50 йиллиги юбилейида қилган докладида юқори баҳо бериб, меҳнат мусобақасининг енгил саноатда «Минглар шартномаси» ҳаракати каби янги формалари вужудга келди. Буларнинг ҳаммаси халқ ташаббусининг чинакам манбаи, жамиятимиз ҳаётий кучининг битмас-туганмас манбаидир. — деди.

«Минглар шартномаси» ҳақиқатан ҳам мусобақанинг янги амалий формаси сифатида коммунизмга хизмат қилмоқда.

«Ташсельмаш», Тошкент тўқимачилик ва Марғилон ипак комбинатлари сингари илғор корхоналарнинг партия ташкилотлари ишчиларнинг ҳар бир янги ташаббусини ўз вақтида илғаб олмоқда, уни оммалаштириб, кўпчиликнинг мулкига айлантирмоқда. Андижондаги «Коммунар» заводида ишчилар синфининг ёш гвардиясини тайёрлашга, уларни ишчилар синфининг революцион анъаналари руҳида тарбиялашга катта аҳамият бериб келиняпти. Бу ерда ёшларни тантанали равишда ишчилар сафига қабул қилиш, иш анжомларини топшириш одат тусига кириб қолган. Лекин республикамизнинг кўпгина корхоналарида бу муҳим ишга етарли эътибор берилмаяпти. Натижада ёшлар ўртасида қўнимсизлик камаймаётир.

Баъзи корхоналарда ичкиликбозликдек зарарли иллатга қарши кескин кураш олиб борилмаётир. Шунинг оқибатида «Ташхимсельмаш», Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти, Чкалов номидаги самолётсозлик заводлари ишчилари орасида ҳушёрхонага тушиш фактлари тез-тез содир бўлмоқда. Корхоналар маъмурияти, партия ташкилоти бу хунук аҳволнинг олдини олиш, тарбиявий ишларни кучайтиришга алоҳида эътибор бериши, бу соҳада кескин чора-тадбирлар кўриши керак.

Ишчилар меҳнатини қадрлаш, уларни ардоқлаш, ўз вақтида моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб туриш, кекса ишчилар билан ёшларнинг учрашувларини ўтказиш, ишчиларга ишлаш, дам олиш ва даволанишлари учун зарур шароитларни яратиб бериш корхона партия ташкилотларининг доимо диққат-марказида турмоғи лозим. Бу борада Шаҳрихондаги Москва пахта тозалаш заводи партия ташкилоти олиб бораётган ишлар таҳсинга лойиқ. Корхона ишчиларининг иш шароитлари тобора яхшиланиб бормоқда. Махсус агрегатлар ёрдамида цехлар ҳавоси тозаланяпти. Завод баҳаво жойда ишчилар учун профилакторий қуриб ишга туширган. Ишчиларни моддий ва маънавий рағбатлантириш намунали йўлга қўйилган. Шунинг натижасида корхонада ишлаб чиқариш самарадорлиги тобора кўтарилиб бормоқда.

Ишчи давримизнинг энг табаррук кишиси. У замонамиз қаҳрамони. Тарих зарварақларига ёзилган ҳамма буюк ишлар унинг номи билан боғлиқ. У авлодларимиз бахти учун курашиб, тер тўкиб бу она-заминни яшартириб келаётган инсон. У — ҳаёт меъмори.

Шунинг учун ҳам ишчи номи мағрур янграйди.

◆

Хоразм область Урганч районидаги «СССР 50 йиллиги» колхозининг заршунослари бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ҳозир ҳар бир туп ғўзада 10—12 тадан бўлиқ кўсак санаш мумкин. Колхоз аъзолари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида 755 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» ҳосил йиғишга бел боғлашган. Суратда: колхоз раиси Э. Нуруллаев сувчи В. Вафоев билан пахтазорда.

Д. Рўзметов фотоси.

ТАЪЗИЯ ВИЗИТИ

БЕРЛИН, 7 август. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бошчилигидаги СССР партия-ҳукумат делегацияси бугун Германия Демократик Республикасининг халқ палатасига ташриф буюриб таъзия изҳор этди. Ўртоқ Вальтер Ульбрихтнинг вафоти муносабати билан совет делегациясининг таъзиясини Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг раиси В. Штоф ва Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари, Халқ палатаси Президиумининг Раиси Г. Геттинг қабул қилдилар.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

БЕРЛИН, 7 август. (ТАСС). Ўртоқ Вальтер Ульбрихтни дафн этиш маросимида қатнашган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси бугун Берлиндан Ватанига жўнаб кетди.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Э. Мюккенбергер ва Германия Демократик Республикасининг бошқа раҳбарлари, шунингдек СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги элчиси М. Т. Ефремов делегацияни аэродромда кузатиб қўйишди.

СССР ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Вальтер Ульбрихтни дафн этиш маросимида қатнашган Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегацияси 7 августда Берлиндан Москвага қайтиб келди. Бу делегация КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси А. Я. Пельше, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги элчиси М. Т. Ефремовдан иборат эди.

Ю. В. Андропов, А. А. Громико, А. П. Кириленко, М. С. Соломенцев ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари М. А. Яснов ва Ф. А. Сурганов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. А. Лесечко, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси А. П. Шитиков, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, СССР министри А. И. Костоусов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг биринчи ўринбосари О. Б. Рахманин, СССР министрларининг биринчи ўринбосарлари А. Н. Катрич, С. Л. Соколов, СССР Олий судининг раиси Л. Н. Смирнов, СССР Бош прокурори Р. А. Руденко ва бошқалар делегацияни Внуково аэродромида кутиб олишди.

Кутиб олганлар орасида Германия Демократик Республикасининг СССРдаги муваққат ишлар вакили Р. Люцкендорф ҳам бор эди.

(ТАСС).

ДОН—ВАТАН ОМБОРИГА

Қозоғистонда уч миллион гектар майдондаги ғалла ўриб олинди. Республиканинг ғарбида ва шарқида бу йил бултургига қараганда анча олдинроқ бошланган ўрим-йиғим ишлари қийин шароитда ўтмоқда. Бир қанча районларда тез-тез ёғиб турган ёмғир ўриб қўйилган ғаллани йиғиб олиб янчишни қийинлаштирмоқда. Ёмғирсиз ўтган ҳар соатдан фойдаланиб, техникани тўла равишда самарали ишлатиш учун механизаторлар бутун кучларини сарфламоқдалар.

Республиканинг жанубида тоғли зонадаги ғаллага ўроқ тушди. Бу йил экилган кузги «Безостая-1» навли буғдой жуда яхши ҳосил берди. Толдиқўрғон областининг «Қорачуқ» совхозида комбайнчилар буғдойнинг ҳар бир гектаридан 31 центнерга етказиб дон ўриб ва янчиб бермоқдалар. Суғориладиган ерлардаги илғор хўжаликлар ўрта ҳисобда 45-50 центнерга етказиб дон олмоқдалар.

Ғалла ватан омборларига тўхтовсиз элтиб берилмоқда. (ТАСС).

ДЎСТЛИК ҲАШАРИ

Илғор комбайнчилар Ўзбекистон колхозлари ва совхозлари далаларида ўрим-йиғимни тамомлаб, қўшни Қозоғистонга ҳосилни тезроқ ўриб-йиғиб олишда ёрдам беришга қарор қилдилар. Қашқадарё, Самарқанд, Сирдарё ва Тошкент областлари хўжаликларининг механизаторларидан иборат катта бир группа ғалла ўримида қатнашиш учун Актюбинскга жўнаб кетди. Қозоғистонга жўнаб кетганлар орасида ўрим-йиғим қаҳрамонлари бор. Уларнинг ҳар бири мавсумда 400 гектар ва ундан ҳам ортиқ майдондаги бошоқли экинларни ўриб беришади. Буғдой ўримида қатнашиш учун республикамиздан ҳаммаси бўлиб 500 энг моҳир комбайнчи Актюбинск областига жўнаб кетади. (ЎзТАГ).

ЗАКАРПАТЬЕ ҒАЛЛАСИ

Закарпатье областининг қишлоқ хўжалиқ меҳнаткашлари деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, 1973 йилда бошоқли экинлардан мўл ҳосил етиштирдилар ва давлатга ғалла сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини бажардилар. Область колхоз ва совхозлари тайёрлов пунктларига халқ хўжалик планида кўзда тутилганидан анча кўп дон топширдилар. Давлатга пландан ташқари ғалла сотиш давом этмоқда.

МУСОБАҚА КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙСИН

Республикамизнинг мингдан ортиқ илғор ишчиси ҳозиргача шахсий беш йиллик планларини бажариб қўйишди. 35 мингга яқин ишчи 1974—1975 йиллар ҳисобига меҳнат қилмоқда. Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг 8 августда бўлиб ўтган тўртинчи пленумида шу ҳақда маълум қилинди. Пленум биринчи ярим йилликда социалистик мажбуриятларнинг бажарилиш якунларини ҳамда республика халқ хўжалигида социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришда касаба союзларининг вазифаларини муҳокама қилди. Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг раиси М. А. Зоидов шу масала юзасидан доклад қилди.

Пленумда беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажаришда социалистик мусобақани янада кенг авж олдириш касаба союз ташкилотларининг муҳим вазифаси эканлиги таъкидланди. Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш, ҳар бир участкада бир маромда ишлашни таъминлаш учун мавжуд резервлар ва имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш жуда муҳимдир. Мусобақага раҳбарлик қилиш, деб таъкидлашди нотиқлар, ишчиларга ғамхўрлик ва эътибор беришдан, уларнинг ўсиб бораётган талабларини қондиришга эришишдан иборат.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

Муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди. Қарорда республика касаба союзларининг биринчи навбатдаги вазифалари белгилаб олинди. (ЎзТАГ).

СОВЕТ—ЭРОН МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Эрон бош министри Амир Аббос Ҳувайдо ўртасидаги музокаралар 7 августда Кремлда ниҳоясига етказилди.

Яхши ният ва самимийлик руҳида ўтган музокаралар томонларнинг Совет Иттифоқи ва Эрон ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларини, уларнинг икки томонлама алоқаларининг турли соҳаларидаги ҳамкорлигини, шунингдек тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, актуал халқаро проблемаларни ҳал қилишдаги ҳамкорлигини ривожлантиришга интилаётганликларини тасдиқлади.

Музокараларда Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети, раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, Совет Иттифоқининг Эрондаги элчиси В. Я. Ерофеев, Эрон томонидан — ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Аҳмад Мирфендерски, Эроннинг Совет Иттифоқидаги элчиси Муҳаммад Ризо Амир Теймур, алоҳида топшириқлар бўйича элчи Парвиз Ражи, экономика министрининг ўринбосари Жавод Вафо иштирок этдилар.

(ТАСС).

СОВЕТ—ЭРОН БИТИМЛАРИ ИМЗОЛАНДИ

Граждан ҳаво кемаларини олиб қочишнинг олдини олиш ишида ҳамкорлик қилиш тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Эрон шаҳаншоҳ ҳукумати ўртасида тузилган битимни, шунингдек икки мамлакат ўртасидаги чегара режими тўғрисида ҳамда чегарадаги конфликтлар ва можароларни бартараф қилиш тартиби тўғрисида 1957 йил 14 майдаги Совет — Эрон шартномасига қўшимча протокол 7 августда Москвадаги қабул маросимлари уйида имзоланди.

Битимни ва қўшимча протоколни Совет ҳукумати номидан СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, Эрон ҳукумати номидан Эрон ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Аҳмад Мирфендерески имзоладилар.

Ҳужжатларни имзолаш чоғида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, М. А. Лесечко, В. Н. Новиков, З. Н. Нуриев, СССР министрлари, СССРнинг Эрондаги элчиси В. Я. Ерофеев ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Эрон томонидан Эрон бош министри А. А. Ҳувайдо, Эроннинг СССРдаги элчиси М. Р. Амир Таймур ва бошқалар ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

МУСОБАҚАНИНГ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

Туямўйин гидроузели Амударёнинг қуйи оқимидаги энг йирик қурилишлардан бири. Келажакда бу ерда 7,8 миллиард куб метр ҳажмда сув сиғдирадиган сунъий денгиз барпо бўлади. Қорақалпоғистон АССРнинг жанубий районлари, Хоразм ва Туркманистоннинг Тошовуз областлари экин майдонларининг сувга бўлган талаби тўла қондирилади. Бу ерларда янгидан 500 минг гектардан кўпроқ қўриқ ер очиш ва ўзлаштириш имконияти вужудга келади. Туямўйин гидроузели қурилиши Директива объектларидан биридир. Қурилиш коллективи тўққизинчи беш йиллик планни тўрт йилда бажаришга қарор қилган.

Бугун «Совет Ўзбекистони» газетхонларни қурилишнинг илғор экскаваторчиси, коммунист Искандар Оллоёровнинг хати билан таништиради. Унда И. Оллоёров социалистик мусобақа самарадорлигини янада ошириш ҳақида таклиф ва мулоҳазалар билан чиққан. Редакция қўйилган масаланинг муҳимлигини эътиборга олиб, гидроузел қурилишида пешқадамлик қилаётган турли касб эгаларидан Искандар Оллоёров кўтарган бир қатор проблемалар ҳақида ўз фикрларини билдиришни сўради. Коммунист ва касаба союз аъзолари — 100 ишчи ва инженер-техник ходимлар шу мақсадда тарқатилган анкета саволларига жавоб қайтардилар. Қуйида шу материалларни эътиборингизга ҳавола қиламиз.

Ўтган икки ярим йил қурилишимизда чуқур из қолдирди. Бўм-бўш адирларда янги посёлкалар қад кўтарди саноат объектлари барпо қилинмоқда. Бўлажак сув омборининг биринчи ва учинчи дамбалари қурилиши бошлаб юборилди. Ҳозир Амударё сатҳидан 35 метр пастликда гидроузел котловани қазилмоқда. Тупроқ ва тош-шағал қазиш кеча-кундуз давом этяпти. Яна бир ойдан сўнг котлован тубига бетон ётқизиш бошлаб юборилади.

«Ишни шундай ташкил қилмоқ керакки, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев СССРнинг 50 йиллиги тўғрисида қилган докладида, — **юксак меҳнат унумдорлиги учун, ишлаб чиқаришда яхши кўрсаткичларга эришмоқ учун, маҳсулотнинг юқори сифати учун кураш умумхалқ иши бўлиб қолсин».** Агар биз ўз ишимизни ана шу юксак талаб билан қиёс қилсак қурилишда ҳали ҳам анчагина камчиликлар борлиги, кўпгина резервлардан фойдаланилмаётгани маълум бўлади. Мен қуйида қурилиш суръатини оширишнинг энг муҳим резервларидан бири ҳисобланган социалистик мусобақа самарадорлиги ва таъсирчанлигини ошириш ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларимни билдирмоқчиман.

Очиғини айтай: бошқармамизда социалистик мусобақани ташкил этиш ва йўлга қўйишда ҳали ҳам камчиликлар кўп. Мен бунга баъзан расмиятчиликка йўл қўйилаётгани сабаб бўляпти, деб биламан. Масалан, йил бошида у ёки бу участкада ишлаётган қурувчи ёки экскаваторчи тайёр бланкага ҳеч қандай ҳисоб-китоб қилмай, сира ҳам ўйламай-нетмай бир неча рақамни ёзиб имзо қўяди-да, «олган мажбурияти»ни бригада бошлиғига, у эса ўз навбатида касаба союз қурилиш комитетига топширади. Мажбурият олиш шу билан тугайди. Ҳеч ким ойлик ёки квартал планига якун ясалмагунча бу ҳақда эсламайди ҳам. Партия ташкилоти ва қурилиш комитети мажбуриятларнинг реал эмаслиги, бундай юзакичилик оқибат-натижада план ва мажбуриятларнинг бажарилмай қолишига сабаб бўлаётгани билан қизиқмайдилар.

Мен мусобақани «хўжа кўрсинга» уюштиришдан бутунлай воз кечиш пайти келди, деб ҳисоблайман. Менимча, мусобақа икки ёки бир неча киши ўртасидаги ўзаро меҳнат «рақобати» асосида қурилиб, унинг кундалик якунини ҳар куни маълум қилиб бориш зарур. Чунки қурилишда қандай касбда ишлаётганидан қатъи назар, ҳар бир киши бугун қандай меҳнат қилганини билгиси, ўзининг ишини мусобақадоши иши билан солиштиргиси келади. Мусобақанинг моҳияти ҳам ана шунда.

Энди, мусобақага якун ясаш «технологияси» тўғрисида бир неча оғиз сўз. Бизда ҳамма қурувчилар ҳам маълум топшириққа эга. Бу яхши. Чунки топшириқни бажариш учун ҳаракат қилишнинг ўзи ўзаро мусобақага алоҳида руҳ киритади, албатта. Аммо бунинг кўп кишиларни ранжитаётган томони ҳам бор. Масалан, бундай топшириқларни белгилашда ўтган даврдаги планни албатта юз процент деб қабул қилинади. Биз-ку уни икки-уч баравар ошириб бажаряпмиз. Аммо орамизда топшириқни амал-тақал уддалаётган кишилар ҳам бор. Маъмурият айни пайтда уларни ҳам планни 100 процент қилиб бажарди деб ҳисоблайди. Кези келганда уларнинг номи ҳам илғорлар қаторида тилга олинади, энг яхши ишлаётган кишилар билан баббаравар моддий ва маънавий рағбатлантирилаверади. Шундай экан, топшириқни икки-уч ҳисса ошириб бажарган киши ранжимайди дейсизми? Йўқ, ранжийди. Шунинг учун норма белгилашда ҳам, моддий ва маънавий рағбатлантиришда ҳам ўртадаги ана шу фарқни қатъий ҳисобга олмоқ керак.

Социалистик мусобақа тўғрисида яна баъзи бир мулоҳазаларим бор. Мен партия ташкилоти турли ташаббусларни пухта таҳлил қилмай туриб маъқуллаб, бу билан биз мусобақанинг асосий моҳиятини майдалаштириб юбормаяпмизми, деган хаёлга бораман. Ҳисоблаб чиқдим: шу кеча-кундузда бошқарма коллективи ўнга яқин турли ташаббуслар асосида меҳнат қиляпти. Бу ташаббусларнинг ҳаммасини партия ташкилоти ва қурилиш комитети маъқуллаган. Бу қурувчиларнинг диққат-эътиборини бўлиб юбориб, кўпроқ кампаниячилик ва расмиятчиликни келтириб чиқаряпти, холос. Партия ташкилоти ташаббусларни кўриб чиқаётганида уларнинг энг маъқулини, ишимизга катта фойда келтирадиганини танлаб олиши ва маъқуллаб оммалаштириши зарур деб ўйлайман.

Искандар ОЛЛОЁРОВ,
«Туямўйингидрострой» бошқармасининг экскаваторчилар бригадаси бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

КОММУНИСТ ИСКАНДАР ОЛЛОЁРОВНИНГ ХАТИГА 100 ҚУРУВЧИНИНГ ЖАВОБИ

МУСОБАҚАДА АНЪАНА ВА НОВАТОРЛИК

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганининг 50 йиллиги олдидан социалистик мусобақани ташкил этишда айниқса қимматли ташаббуслар вужудга келмоқда, деб таъкидланади анкета саволларига олинган ҳамма жавобларда. Туямўйин гидроузелида меҳнат қилаётган кишиларнинг кўпчилик кисми беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш юзасидан шахсий мажбурият олиб, ишламоқда. Қурилиш ветерани, дурадгорлар бригадасининг бошлиғи **Х. Матёқубов** анкета саволларига жавоб қайтарар экан, мусобақанинг унутиб юборилган айрим формаларини қайта жорий қилишни таклиф этади. Масалан, ускуналарни яхши сақлаш ҳисобига улардан фойдаланиш муддатини чўзиш керак, дейди у. Планлаштириш бўлимининг бошлиғи **Б. Машарипов** ускуналарнинг бекор туриб қолишини камайтириш, шунингдек ер қазиш, суриш техникаси ва бошқа машиналарнинг жорий ремонтлари ўртасидаги иш вақтини узайтиришни таклиф қилади.

Ишлаб чиқариш ва меҳнат яхши ташкил этилмагани сабабли мусобақанинг таъсир кучи пасайиб кетиши мумкин. Шундай пайтлар ҳам бўладики, — деб ёзади бетончилар бригадасининг бошлиғи **Н. Йўлдошев,** — ишга ғайрат билан келамиз-у, аммо бетон вақтида етказиб берилмагани сабабли узоқ вақт бекор туриб қоламиз. Бундай фактлар экскаваторчилар ишлаётган котлованда ҳам рўй беряпти. Ҳар бир экскаватор тупроқ ташийдиган машиналар билан узлуксиз таъминланмагани учун бир сменада 3-4 соат бекор туриб қолади. Бундай бекорчилик эса кишиларни ишдан совутади, оқибат-натижада олинган мажбуриятлар бажарилмай қолади.

Жавобларнинг кўпчилигида ҳамма ташаббусларни ҳам қувватлайбермаслик таъкидланган. Аксинча, коллектив олдида турган вазифа ва қурилиш шароитига мос келадиган энг яхши ташаббусларнигина танлаб олиб, уни ҳар бир қурувчига етказиш, меҳнат коллективи томонидан қувватланишига эришиш лозим, — деб ёзади экскаваторчи **М. Қиличев.** Комплекс бригада бошлиғи **В. Каротин,** участка бошлиғи **Р. Матёқубов,** бетончилар бригадасининг бошлиғи **Қ. Ражабовлар** ҳам ана шу фикрни қувватлашади.

Бошқармада пешқадамлик қилаётган қурилиш-монтаж бошқармалари, участка ва бригадалар анкетада номма-ном санаб берилган. Ўзаро мусобақаларга кўпинча юзаки якун ясалаётгани танқид қилинган. Механизатор ва қурувчиларнинг аксарияти ўз ҳамкасблари қандай ишлаётганидан кўпинча бехабар қолади. Бу ўринда Искандар Оллоёровни дурадгор **Д. Урinov**, **Б. Бобожонов**, шофёр **П. Науменко**, **И. Давлатов** тўла қувватлашган. Ўзаро мусобақа якуни ҳақида кишиларга вақтида хабар берилмайди, — дейди монтажчи **М. Нурисломов,** бу эса мусобақанинг таъсир кучини, самарадорлигини пасайтиради. Мусобақа якуни чиқарилгандан кейин ўн беш-йигирма кун ўтказиб ахборот бериш — бефойда. Чунки шу муддат ичида кишилар қандай ишлаганини унутиб юборишлари мумкин.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИНГ ТАРБИЯВИЙ РОЛИ

Мусобақадан мақсад — кишини меҳнатга муҳаббат, ўзаро ҳурмат ва дўстлик руҳида, олижаноб қилиб тарбиялашдир, — дейди 3-СМУ бошланғич партия ташкилотининг секретари **О. Раҳимов.** —Бу йўлда ҳали кўп иш қилишимиз керак. Бошқармага ҳар йили кўплаб ёшлар ишга келишади. Келишади-ю, аммо уларнинг бир қисми кўп ўтмай яна бўшаб кетишади. Сабаби — ёшларнинг кўнглига баъзан йўл тополмаймиз зарур шароит яратиб бермаймиз.

Бошқа коллективларда қолоқлар илғорлаога, ёшлар тажрибали кишиларга бириктиб қўйилади. Уларни тарбиялашда бунинг роли катта. Партия ташкилоти шу ҳақда ўйлаб кўриши керак, — бўёқчилар бригадасининг бошлиғи **М. Хайруддинов**нинг таклифи ана шундай У шунингдек «Энг яхши касб эгаси» деган ном учун мусобақалашишни таклиф қилади. Мусобақа илғорларининг номларини ёзиб бормоқ учун «Шавкатли меҳнат китоби» ва қурилиш тарихини акс эттириш учун «шон-шуҳрат меҳнат музейи» ташкил қилинса маъқул бўларди,— деб ёзади слесарь **У. Абдуллаев.**

Участка механиги **Л. Сайфуллиннинг** айтганлари: Йилнинг ярми ўтган бўлса ҳам ҳали коммунистик меҳнат зарбдори ёки коммунистик меҳнат бригадаси деган ном берилмади. Партия ташкилоти бу ҳақда қайғураётгани йўқ.

Бошқармамиз коллективи 3,5 минг кишидан иборат. Беш йиллик охирида эса беш минг кишидан ошади, — деб ёзади 1-СМУ қурилиш комитетининг раиси **Р. Айтсувоқов,** — бироқ негадир шу пайтгача на кўптиражли газета ва на радиоузел ташкил этилмаган. Янги кишини тарбиялашда ва камол топтиришда, социалистик мусобақани йўлга қўйишда, мажбуриятларни муваффақиятли бажаришда матбуотнинг роли катта. Область ва район партия ташкилотлари шу ҳақда жиддий мулоҳаза қилсалар ёмон бўлмасди.

МОДДИЙ ВА МАЪНАВИЙ РАҒБАТЛАНТИРИШ

Экскаваторчи **М. Урозбахтин** шундай деб ёзади: Мусобақада эришилган муваффақиятни, унумли ишлаётган, меҳнатга онгли муносабатда бўлаётган кишиларни пайқамай қолиш ҳоллари ҳам содир бўлмоқда.

Автобазамизда ҳар ойда бригадалар ўртасидаги мусобақага якун ясалиб, энг яхши коллективлар рағбатлантириб турилади, — деб ёзади шофёр **Х. Қаландаров,** — бу яхши аммо шу билан қаноатланиб қолиш нотўғри. Намуна кўрсатиб ишлаган кишиларни ҳам алоҳида таъкидлаб кўрсатиш, партия ташкилоти ва маъмурият расмий равишда уларнинг номини қайд қилиши керак. Бульдозерчи **О. Юсупов,** экскаваторчи **А. Траутман** ва ғишт терувчи **Р. Машариповлар:** квартал якунлангач, кишиларга пул мукофоти берилди. Бригада бошлиқлари яхши ишлаганларга беш-ўн сўмдан улашиб чиқишди. Бу ҳам майли-я, мукофот топширилаётган пайтда ҳеч қандай илиқ сўз айтилмади. Бунинг ўрнига коллективни йиғиб, тантанали тарзда мукофот топширилса бўлмасмиди? — деб ёзишган. 2-қурилиш-монтаж бошқармаси партия ташкилотининг секретари, қурилиш мастери **Ж. Эрназаров** эса қизиқарли таклиф билан чиққан. У шундай деб ёзган: Пул мукофоти ўрнига қимматбаҳо совға тақдим қилиш ва шу совға остига унинг қандай муносабат билан берилаётганини ёзиб қўйиш лозим. Илғорларни рағбатлантиришда бошқа воситалардан ҳам фойдаланиш зарур, — дурадгорлар бригадасининг бошлиғи **Х. Матёқубов** таклиф қилади.—Масалан, уларга навбатсиз квартира бериш ёки курорт ва санаторийларга дам олиш ва даволаниш учун йўлланма бериш керак.

Мусобақа ғолибини моддий рағбатлантиришнинг ўзи кифоя қилмайди, бундай жумлаларни деярли ҳамма жавобларда ҳам учратиш мумкин. Шофёр **Б. Шабанов** ва слесарь **У. Абдуллаев** шундай деб ёзишди: Бизнинг коллективимизда бир неча киши йиллик планни бажариш арафасида турибди. Улар бошқаларга қараганда кўпроқ куч сарфлаб меҳнат қилишди. Бунинг учун йил охирида уларга ўн учинчи маош ҳам бериш лозим. 1-СМУ партия ташкилотининг секретари **Л. Сайфуллин** моддий рағбатлантириш фонди таркибида мусобақа илғорларини рағбатлантириш учун алоҳида резерв ташкил этишни таклиф қилади.

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзаро тажриба, техникавий ва иқтисодий ахборотларни ўрганиш яхши такомиллашмаган, — деб ёзади бош энергетик **Д. Сафоев,** — амалда мутахассисларнинг узвий алоқаси ўрнатилмаган. Бир қурилиш бошқармаси вакиллари иккинчи бошқармада бўлиб, мусобақа шартларининг бажарилишини вақтида текширмайдилар.

Бошқармалар ўртасидаги мусобақани ҳар томонлама ривожлантириш керак, — дейди экскаваторчи **М. Қиличев.** — Котлованда гарчи уч коллектив — 1-СМУ экскаваторчилари, автобаза шофёрлари ва портлатувчилар ёнма-ён ишлаётган бўлсалар бу ташкилот коллективлари ўртасида мусобақа шартлари тузилмаган. Планларнинг бажарилмаслиги, техниканинг узоқ вақт бекор туриб қолиш сабаби ана шунда.

Ўзаро тажриба алмашишда камчиликлар кўп. Гоҳ-гоҳда партия ташкилоти секретари келиб, қайси участка ёки бригада мусобақада ғолиб чиққани тўғрисида йўл-йўлакай сўзлаб беради. Аммо, бундай ахборотнинг нафи кам бўляпти. Хоҳлардикки, ҳар бир қурилиш бошқармасида мусобақадош «Андижангидрострой» бошқармасидаги каби кўрсаткич тахталар ўрнатилиб, фақат ғолибларнинг номларигина эмас, уларнинг қандай қилиб илғор бўлгани, тажрибаси ҳам қисқача ёзиб қўйилса, — деб анкета саволига жавоб қайтарган сувоқчи **Н. Королкова.** «Андижангидрострой» бошқармасида кўргазмали агитация, умуман, пропаганда воситаларидан яхши фойдаланилмоқда. Бошқармамиз вакиллари у ердан зўр қониқиш билан қайтишди. — деб ёзади экскаваторчи **А. Траутман.** — Афсуски, орадан тўрт ой ўтган бўлса ҳам, уларнинг иш тажрибасини оммалаштириш юзасидан партия ташкилоти ва маъмурият аниқ тадбир белгиламади. Вақт ва маблағ сарфлаб бекорга сайр қилиб келишнинг бошқармамиз учун фойдаси бўлмаса керак. Ишлаб чиқариш техника бўлимининг бошлиғи **Н. Бойков,** бош инженер ўринбосари **Г. Бодигин** ҳам ана шундай фикрда.

Биз юқорида 100 анкетага жавоб қайтарган ишчи ва инженер-техник ходимларнинг социалистик мусобақанинг самарадорлиги ва таъсирчанлигини ошириш тўғрисидаги айрим фикр ва мулоҳазаларини айнан келтирдик. «Туямўйингидрострой» бошқармаси маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари бу қимматли таклиф-мулоҳазалардан амалда фойдаланадилар, деб ишонамиз.

Р. ТУРСУНОВ,
Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

РЕДАКЦИЯДАН:

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОН! Сиз ишлаётган корхона ёки қурилиш ташкилотида, колхоз ва совхозда социалистик мусобақа қандай йўлга қўйилган! Социалистик мусобақани ташкил этиш ва йўлга қўйиш, унинг самарадорлиги ва таъсирчанлигини янада ошириш омиллари ҳақидаги таклиф ва мулоҳазаларингизни кутамиз.

«Главташкентстрой»нинг 159-трестига қарашли 22-қурилиш бошқармаси қурувчилари Тошкент марказида 40 квартирали янги бинони муддатидан тўрт ой илгари фойдаланишга топширишди. Ҳозир улар 9 қаватли янги уй-жой биносини ва Композиторлар уйини қуришга киришдилар: Суратда: бошқарманинг илғор қурувчилари—коммунистик меҳнат бригадаси аъзоларидан бир группаси. Ўнг томонда бригада бошлиғи Никос Мучулис.

А. Тўраев фотоси.

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

«Узсельхозтехника» Ленинск ремонт заводининг коллективи 1973 йилнинг иккинчи кварталида қишлоқ ремонтчиларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак муваффақиятларга эришди. Коллектив Бутуниттифоқ «Союзсельхозтехника» бирлашмасининг ҳамда қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ишчилари ва хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

«Узсельхозтехника» Сирдарё ва Шаҳрисабз район бирлашмаларига, Тўрақўрғон районлараро бирлашмасига, «Узсельхозтехника» Самарқанд механизациялашган кўчма колоннасига ҳам Бутуниттифоқ «Союзсельхозтехника» бирлашмасининг кўчма Қизил байроқларини беришга қарор қилинди.

ОФИЦЕРЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Жамоат тартибини сақловчи ёшларнинг янги отрядига ҳужжатлар топширилди. СССР Ички ишлар министрлигига қарашли Тошкент Олий милиция мактаби битирувчиларининг кечасида генерал Давидов ўқиш аълочиларидан хоразмлик К. Алломов, чоржўйлик З. Зарипов, тошкентлик Г. Еримъянц, А. Ефремов ва бошқаларни Олий милиция мактабини муваффақиятли тамомлаганликлари билан қизғин табриклаб дипломларни тантанали равишда топширади.

Олий милиция мактабининг бу йилги битирувчилари жамоат тартибини сақловчиларнинг янги отрядидир. Улар — армия хизматини ўтаган ёшлар бўлиб, Ўзбекистон, Туркманистон ва Тожикистоннинг шаҳар-қишлоқларидан келган йигитлар. Бу ўқув юртига кириш учун ҳозирнинг ўзидаёқ 300 дан ортиқ ариза тушди.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

ПАЙВАНДЧИ

Менга Андижон область ижрокомида шундай дейишди:

— «Ирмаш» заводида Сирожиддин Ҳожиматов деган пайвандчи бор. Ишчан, серғайрат ташаббускор, камтар, заводда унинг олдига тушадигани кам. Кўп улуғ ишларни қиляпти. Меҳнат дафтарчаси ташаккурномалар билан тўла. Яқинда уни Андижон область Совети депутатлигига сайлашди. У ўзига кўрсатилган юксак ишончни оқлайдиган, ишнинг кўзини биладиган, омилкор пайвандчилардан бири. Бу касбни танлаганига 29 йил бўлди. Шундан бери қанчадан-қанча қудратли машиналарнинг қисмларини мустаҳкам қилиб улади. Ҳожиматов пайванд қилган машиналар хўжалигимиз учун катта наф келтиряпти. Унинг қўлидан чиққан ер текислайдиган машиналар ёрдамида минглаб гектар қўриқ ерлар очилди. Шуларни айтганда Сирожиддин ака қувончдан терисига сиғмай кетади, муваффақиятларидан завқланади, ўзини бардам ҳис этади. Ҳар қандай оғир ишни ҳам писанд қилмайди. Янги мураккаб машиналарни пайванд қилиш кўпинча Сирожиддин акага топширилади. У ўзига билдирилган юксак ишончни оқламагунча тиниб-тинчимайди. Худди шу борадаги ажойиб маҳорати, ишдаги ибрати унинг обрўсини оширмоқда.

... Сирожиддин Ҳожиматов завод остонасига илк бор қадам қўйганда бундай довруқли пайвандчи бўлишни хаёлига келтирмаган эди. Ўрта бўй, озғин йигитга тунукасозлик цехида ишлайсан дейишди, енгил-елпи ишларни қилишга буюришди. Дастлабки кезларда бу вазифа унга маъқул келди. Кеча мактабда ўқиб юрган бола эди. Бугун заводда тунукасоз бўлса ёмонми...

Заводнинг баланд-пастига ўргангач, ёш тунукасознинг пайвандчиликка меҳри тушиб қолди. Бўш қолди дегунча тунукасозлик цехида мотори кўримсизгина пайвандлаш аппаратининг мўъжизакор ишини завқ билан кузатарди. Унинг яшил олов пуркаши, бир зумда пўлатни симобдай эритиб юборишига қойил қоларди.

Бир куни Сирожиддин ака дилидаги гапни уста пайвандчи Илья Андреевич Шрябинга айтди. Уста боланинг раъйини қайтармади. Шогирд қилиб олди. Миришкор йигит ўзини меҳнат қучоғига отди, жон куйдириб ишлади, ундан пайвандлашнинг кўз илғамас «сир»ларини ўрганиб олди.

— Уруш йиллари эди, — деб эслайди Сирожиддин ака,— тракторларнинг эҳтиёт қисмлари етишмасди. Шунинг учун заводда нуқул эски деталлар қайта тикланарди. Биз эса эртадан-кечгача тракторларнинг ўқлари, шатунларини пайванд қилардик. Урушдан кейин бензин ташийдиган машина ишлаб чиқаришни ўзлаштирдик. Янги машинанинг системасини пайвандлаймиз деб Фарғона, Наманган ва Тошкентдан пайвандчилар чақиришга мажбур бўлганмиз.

— Ҳозир унақа эмас, —дейди Сирожиддин ака кулиб, — малакали пайвандчилар кўп. Ҳар қандай мураккаб ишларнинг ҳам уддасидан чиқишади.

Устанинг гапида жон бор. Кейинги йилларда машинасозлик заводида скрейпер, бульдозер, ер текислайдиган, бетон ётқизадиган янги машиналар, насослар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Буларнинг ҳаммаси пайвандчилар қўлидан ўтган. Сирожиддин ака ва унинг шогирдлари биргина шу йилнинг май ойида 30 та ер текислайдиган машинани пайвандладилар. У ойлик топшириқни мунтазам равишда 130-140 процент бажариб келяпти.

Сирожиддин ака тўртинчи разрядли пайвандчигина эмас, моҳир слесарь, монтажчи ва шофёр ҳам. У кези келганда слесарлик қилади. Монтаж ишларини бажаради.

Қирқ беш ёшлар чамасидаги пайвандчи ўнлаб шогирдлар етиштирди. Ҳозир унинг шогирдлари Андижон, Наманган шаҳарларида ва қардош Қирғизистоннинг Ўш областида ишламоқда.

Донгдор пайвандчи Сирожиддин ака Ҳожиматов шахсий беш йиллик планини тўрт йилда бажаришга сўз берган. Ҳозир у 1974 йил январь ойи ҳисобига ишламоқда. Бенуқсон ишлаш унинг шиори. Кейинги йилларда Сирожиддин ака пайванд қилган машиналарнинг бирортасига ҳам шикоят хати келгани йўқ. Тадбиркор пайвандчи бундан кейин ҳам аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни дилига тугиб қўйган.

А. ҚУРОНБОЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТАНҚИДНИ ТАН ОЛМАЁТГАНЛАР

У бошига оғир ташвиш тушган кишидек ғамгин эди. Ранж ва алам оташида туғён урарди. Бу нуроний киши ҳаяжон билан редакцияга кириб келди. У Тошкент шаҳар Киров районидаги «Бодомзор» маҳалла комитетининг раиси, шахсий пенсионер Зариф ота Жалолов эди.

— Баъзи ўртоқлардан хафаман, ука! — деди-да, аччиқ аламини яширолмай сўзлай кетди у.

Бўржар бўйлари илгари қаровсиз ётарди. Маҳалла меҳнаткашлари тепаликларни ўзлаштириб, обод қилишга киришдилар. Кейинги уч-тўрт йил ичида бу ерда хиёбонлар жамол кўрсатди. Маҳалла кучи билан медицина пункти, маҳалла комитетининг идораси қад кўтарди. Маҳалла комитети қошида икки йиллик илмий атеизм халқ университети ташкил қилинди. Бугунги кунда эса коммунистик ахлоқ ва одоб халқ университети иш бошлади. Бу ишларнинг ҳаммасида Зариф ота Жалолов бош-қош бўлди, албатта.

Ленин масаланинг бошқа муҳим томони бор: маҳаллани обод қилиш, бу ерда истиқомат қилувчи меҳнат аҳлининг ҳаётий муҳим эҳтиёжларини қондириш юзасидан район ижроия комитетига бир неча бор мурожаат қилинди. Маҳалла комитетининг раиси З. Жалолов район ижроия комитети қабулига бир неча марта борди. Аммо, маҳалла комитети томонидан райижрокомга қўйилган принципиал масалалар ҳал бўлмади. Ҳар сафар раис қабулига кирганида, район ижроия комитетининг раиси Омил Расулев отахонни таъзим-тавозе билан қарши олиб:

— Бу ташаббусингизни қувватлаймиз. Клуб, чойхона биноси қурилиши учун маблағ ажратдик. Лойиҳаси чизиляпти. Албатта, қуриб берамиз, — деб унинг қўйнини пуч ёнғоққа тўлдириб юбораверди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ДИҚҚАТИГА

Шундай қилиб раиснинг ваъдалари ой сайин, йил сайин кўпаяверди. Клубнинг лойиҳаси тайёр бўлди ҳам. Лекин раис ўз сўзининг устидан чиқмади. Қурилишга маблағ ажратилмади.

Хўш, шундан кейин Зариф ота раис қабулига қатнамай қўйгандир деб ўйларсиз? Йўқ. Роса қатнади. Аҳоли кучи билан қурилаётган клуб, чойхона бинолари учун қурилиш материаллари бериш тўғрисида бир неча марта мурожаат қилди. Лекин, унинг ариза ва илтимослари яна елга учди.

Райижроком раисининг ваъдаларидан ҳафсаласи пир бўлган бодомзорликлар бир ёқадан бош чиқаришди. Бири шифер, бири эшик, бири тахта, бири ром берди. Шундай қилиб, чойхона ҳам, маҳалла комитети идораси ҳам битди.

— Кўчаларни ободонлаштириш ва водопровод-канализация қурилиши соҳасида ҳам жиддий камчиликлар бор. Бодомзор, Шчербакова, Гришина, Павленко кўчаларида на водопровод, на газ, на оқар сув бор. Йўлкаларга ҳамон асфальт ётқизилмаган.

Бодомзорликларнинг маҳалладаги ободончилик ишларини йўлга қўйиш, кўчаларни асфальтлаштириш ва канализация ўтказиш соҳасида ёрдам сўраб юқори ташкилотларга ва газеталарга мурожаат қилишдан бошқа иложи қолмаган эди. Шундай қилинди. «Тошкент ҳақиқати», «Тошкент оқшоми» ва бошқа газеталарда бу хусусда бир қатор танқидий материаллар босилди. Бироқ матбуот сигналлари оқибатсиз қолиб кетди.

Шундан сўнг «Совет Ўзбекистони» газетасининг 1972 йил 16 январь сонида «Бодомзор жумбоқлари» сарлавҳали танқидий мақола босилиб, унда Тошкент шаҳар Киров район ижроия комитети, район коммунал-хўжалик бўлими ва 12-уй-жой бошқармаси раҳбарларининг аҳоли ариза ва шикоятларига нотўғри муносабати ҳамда ободончилик масаласидаги сансалорликлар танқид қилинган эди.

Хўш, танқиднинг оқибати нима бўлди? Райижрокомдаги айрим ходимлар ёрдам сўраб редакцияга мурожаат қилгани учун Зариф отани ёмон кўриб қолишди. Яна сансалорликни кучайтиришди. Улар газета сигналига мана бундай жавоб ёзишди:

«Мақола ижроия комитетининг барча бошқарма ва бўлим бошлиқлари иштирокида ўтказилган мажлисида муҳокама қилинди ҳамда тўғри деб эътироф этилди. Бодомзор маҳалласи клубини қайта қуриш учун 20 куб-метр ёғоч-тахта, 11 та эшик ва дераза блоклари, 120 та шифер ҳамда бошқа хил қурилиш материаллари ажратилди...».

Бундай қараганда, зарур амалий тадбирлар белгиланганадай туюлади. Танқидий мақолага берилган жавобдан қаноат ҳосил қилгандай бўласан киши. Амалда эса редакцияни чалғитиш учун шундай қилинганлиги маълум бўлди. Хатда ваъда қилинган қурилиш материаллари Бодомзор маҳалласидаги клуб ва чойхона қурилишига берилмади. Тўғрисини айтганда, фақат эски иморатлардан чиққан уч-тўртта эшик-ром ва фойдаланиб бўлмайдиган бир неча синиқ шифер берилди, холос. Кўчаларни реконструкция қилиш, водопровод ўтказиш, газлаштириш ва асфальтлаштириш ишлари бўйича жавоб хатида кўрсатилган тадбирлар ҳам қоғозда қолиб кетаверди.

А. АҲМЕДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

МЕХАНИЗАТОРЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

ОҚҚЎРҒОН (Тошкент области). Районнинг хўжаликларига «зангори кема» капитанларининг янги отряди келди. 96 ёш деҳқон «Узсельхозтехника» район бирлашмаси ҳузурида ташкил этилган пахта териш машиналарининг механик ҳайдовчиларини тайёрлайдиган курсни тамомлашди. Уларнинг ҳаммаси колхозлар ва совхозларга йўлланма олишди. Улар кузда пахта теримида қатнашадилар.

Ҳозир шу бирлашмада механик-ҳайдовчилар малакасини ошириш курсларида тингловчиларнинг бир группаси ўқишни тамомламоқда.

ОЛОВКОРЛАР УЧУН ШИФОХОНА

Узбекистон табиий газ қазиб олувчиларнинг пойтахти — Газлида 50 кишига мўлжалланган сув — балчиқ шифохонаси ишга тушди. Маълум бўлишича, Қизилқум ер ости Цхалтубо типидаги шифобахш сув запасларига ҳам бой экан. Сув унчалик чуқурда эмас. Шифохонага сув берадиган қудуқ шаҳарнинг ўзида қазилди. Геологларнинг аниқлашича, минераль сув запаси жуда бой. Бу сув бир неча ўн йилга етади. Шифохонага Мирзачўлдаги туз-кон кўлидан шифобахш балчиқ ҳам олиб келинди. Балчиқ учун махсус ер ости омбори қурилди.

Шифохона ягона касалхона комплексига киради. Бу комплекс даволаш тадбирлари доирасини бирмунча кенгайтириш имконини берди. Қарши даштида жойлашган Қоровулбозор посёлкасида ҳам оловкорларга хизмат қиладиган худди шундай комплекс барпо этилмоқда.

РЕСПУБЛИКАДАГИ ЭНГ ЁШ БИЛИМ ЮРТИ

ҚАРШИ, 6 август. (УзТАГ). Бугун республиканинг энг ёш билим юрти Қашқадарё музика мактабида кириш имтиҳонлари бошланди. Бу ерга Қарши чўли ва олисдаги қишлоқлардан келган йигит-қизлар фортепьяно, баян, ўзбек халқ чолғу асбоблари, вокаль, хор дирижёрлиги, пуфлаб чалинадиган асбоблар ва назарий бўлимларда таълим оладилар.

Олтмишта синф хонаси ва 600 ўринли концерт зали мавжуд тўрт қаватли бу бино бўлажак созандалар ихтиёрида бўлади.

Бу билим юртини биринчи бўлиб тугалловчилар тўрт йил ўтгач маданият уйлари ва саройларига, болалар боғчаларига, мактаблар, қишлоқ посёлкалари ва шаҳарларга ишга борадилар.

ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН МУКОФОТ

«Главсредазирсовхозстрой» коллективи бинокорлар куни шарафига яхши совға олди. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг шу йил иккинчи квартал якунларига мувофиқ бу коллективга СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ишчилари, хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи бериладиган бўлди.

(УзТАГ).

МЕҲНАТДАГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР УЧУН

«Молния» варақаси Тошкент электрон техника заводининг ишчиси Валентина Тишковецнинг меҳнат муваффақияти тўғрисида хабар берди. У беш йилликнинг учинчи йилида олган топшириғини муддатидан олдин бажарди. Тишковецнинг ташаббусига биноан бешинчи цехда аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш билан бирга нормани ошириб бажариш мусобақаси кенг авж олиб кетди. Бу ерда кўпгина ишчилар брак маҳсулот ишлаб чиқаришни кескин камайтириш ҳисобига буюм таннархини икки баравар камайтирдилар.

Завод комитети илғор коллективнинг ташаббусини маъқуллаб, уни бошқа цехларга ҳам ёймоқда.

ГАСТРОЛГА ЖЎНАШДИ

Сурхондарё область музикали драма театрининг концерт бригадаси Туркманистон ССРнинг Чоржўй областига бир ой гастрол бериш учун жўнаб кетишди. Термизлик артистлар колхоз, совхозларнинг, ишчи посёлкаларининг клубларида ва Чоржўй шаҳрида концерт берадилар.

Айни вақт Сурхондарё областида Туркманистон ССР халқ артисти Роза Худойберганова раҳбарлигида «Амударё тароналари» деб аталган Чоржўй эстрада группасининг гастроли бошланди. Дастлабки концертлар муваффақият билан ўтди. Туркманистондан келган меҳмонлар Термиз районидаги пахтакорлар учун ана шу концертларни бердилар. Жарқўрғон районининг қишлоқ меҳнатчилар ва область марказининг аҳолиси ҳам қардош республика артистларининг санъати билан танишадилар.

ВАЛЬТЕР УЛЬБРИХТ БИЛАН ВИДОЛАШУВ

БЕРЛИН, 7 август. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси чуқур мотамда. Бугун социалистик Германия давлатининг меҳнаткашлари Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси, герман ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби ўртоқ Вальтер Ульбрихтни охирги йўлга узатиб қўйдилар.

Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг биносига осилган байроқ энгаштириб қўйилибди. Марҳумнинг жасади солинган тобут шу бино ичига қўйилган. Залда Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети, Германия Демократик Республикасининг Давлат Кенгаши, Министрлар Совети, Германия Демократик Республикасининг Халқ палатаси ва Миллий Фронт Миллий Кенгаши номидан, республикадаги жуда кўп меҳнаткашларнинг коллективлари ва жамоат ташкилотларининг номидан қўйилган гулчамбарлар турибди.

Совет партия-ҳукумат делегацияси номидан қўйилган гулчамбар ҳам шу ерда.

Эрталаб соат 10 да Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, Германия Демократик Республикасининг партия ва давлат раҳбарлари тобут олдида фахрий қоровулда турдилар.

Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегацияси: КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси А. Я. Пельше, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги элчиси М. Т. Ефремов фахрий қоровулда турдилар.

Бошқа социалистик мамлакатларнинг партия ҳукумат делегациялари, чет эл коммунистик ва ишчи партияларнинг, дипломатик корпуснинг вакиллари Вальтер Ульбрихт тобути ёнига гулчамбарлар қўйишди.

Берлиннинг минг-минглаб меҳнаткашлари, Германия Демократик Республикасининг ҳамма округлари юборган делегациялар ўртоқ В. Ульбрихт билан видолашиш учун келишди.

Соат 15 да Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг биносида ўртоқ Вальтер Ульбрихт билан видолашув мотам маросими бошланди.

Германия Бирлашган социалистик партиясининг Марказий Комитети, Германия Демократик Республикасининг Давлат Кенгаши, Министрлар Совети, Германия Демократик Республикасининг Халқ палатаси ва Миллий фронт Миллий Кенгаши ўтказган мотам маросимида Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Хонеккер, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, Сиёсий бюро аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, Германия Демократик Республикаси Миллий фронти составига кирган демократик партияларнинг ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари ҳозир бўлишди.

Маросимда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бошчилигидаги Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегацияси, бошқа социалистик мамлакатларнинг делегациялари, кўпгина мамлакатларнинг қардош коммунистик ва ишчи партияларидан келган вакиллар қатнашдилар.

Ўртоқ Э. Хонеккер нутқ сўзлади.

Партиямиз ва халқимиз оғир жудоликка учрадилар, деди Э. Хонеккер. Ўртоқ Вальтер Ульбрихт вафот этганлиги билан Германия Бирлашган социалистик партияси кўп йиллар давомида Марказий Комитетнинг биринчи секретари, Сиёсий бюросининг аъзоси бўлиб турган кишидан жудо бўлди. Бизнинг социалистик ишчи-деҳқонлар давлатимиз Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг раисига аза тутмоқда.

Немис ва халқаро ишчилар ҳаракатининг кўзга кўринган раҳбари бўлиб келган ва умри кураш билан тўлган кишининг юраги уришдан тўхтади. Империализмга қарши, социализм ва тинчлик учун атоқли курашчи шарафига республикамиз байроқларини энгаштиради, деди Э. Хонеккер.

Мотам маросими тугади. Залда пролетар гимни «Интернационал» оҳанги янградди. Вальтер Ульбрихт жасади солинган тобут Давлат Кенгаши биносидан олиб чиқилади. Германия Демократик Республикаси миллий халқ армиясининг қисмлари бино олдида байроқларини эгиб саф тортиб турдилар. Германия Демократик Республикасининг давлат байроғи ёпилган тобут мотам оҳангларининг садоси остида артиллерия тўпи лафетига ўрнатиб қўйилди.

Мотам маросимининг қатнашчилари шаҳар кўчалари бўйлаб кремация қилинадиган томон йўл оладилар. Мотам маросимининг қатнашчилари бараётган бутун йўлда кўчалар минг-минглаб берлинликлар билан лиқ тўлган эди. Германия Демократик Республикаси пойтахтининг меҳнаткашлари немис халқининг атоқли фарзанди ўртоқ Вальтер Ульбрихтни охирги йўлга узатиб қўйиш учун келишди.

ПЛАНЕТАМИЗ ХАБАРЛАРИ

ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК ШАРТНОМАСИ

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон Республикаси ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузилган кунга 9 августда икки йил тўлади.

Тарих миқёсидан ўлчаганда икки йил унчалик катта муддат эмас. Лекин шу вақт ичида шартнома ҳозирги халқаро ҳаётга шу қадар сингиб кетдики, ҳеч бир давлат Совет Иттифоқига нисбатан ҳам, Ҳиндистонга нисбатан ҳам ўз сиёсатини мана шу шартномани ҳисобга олмай қуриши мумкин эмас. Шартноманинг муҳимлиги шундаки, у фақат икки мамлакатнинг туб манфаатларигагина эмас, шу билан бирга тинчликни ва халқаро хавфсизликни қадрловчи барча мамлакатларнинг ҳам манфаатларига маъқул тушаётган тинчлик шартномасидир.

Ҳиндистон ташқи ишлар министри Сваран Сингх ТАСС мухбири билан суҳбатда айтганидек, «Тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Ҳиндистон — Совет шартномаси ялпи тинчлик манфаатлари йўлидаги интилишни мужассамлаштиради ва дўстона муносабатларимизни янада мустаҳкамлайди».

Шартноманинг ҳаётийлиги шундаки, у икки мамлакат ўртасида кўп йиллардан бери ривожланиб келаётган дўстона муносабатлар негизига қурилди. Ҳиндистон матбуоти уқтириб айтаётганидек, шу жиҳатдан қараганда бир неча ўн йиллардан бери чуқур томир ёйиб келаётган муносабатларни юридик жиҳатдан мустаҳкамлайди. Шартнома имзоланмасдан анча олдин Л. И. Брежнев 1961 йилда Ҳиндистонда бўлган вақтида бундай деган эди: «Совет Иттифоқи билан Ҳиндистоннинг дўстлиги — аввало тинчликсевар икки давлатнинг дўстлигидирки, бу давлатларнинг юз миллионлаб граждалари тинчлик, барча халқларининг эркинлиги ва мустақиллиги учун курашиб келмоқдалар. Яхши муносабатларимизнинг мустаҳкам негизи ҳам мана шунда. Ҳар иккала мамлакатимиз учунгина эмас, шу билан бирга умуман халқаро аҳвол учун ҳам бу муносабатларнинг жуда катта аҳамиятга эга эканлиги ҳам мана шунда».

Тинчлик деган сўз шартномада биринчи ўринга қўйилганлиги тасодифий эмас. СССР ва Ҳиндистон ташқи сиёсати шу мамлакатларнинг тинчликни сақлашга ва бутун инсоният манфаатларини кўзлаб кескинликни юмшатишга интилаётганликлари негизига қурилиб келди ва қурилмоқда. Кўпгина энг муҳим халқаро проблемалар соҳасида СССР билан Ҳиндистоннинг позицияси ё бир-бирига мос бўлиб тушмоқда, ёки бир-бирига жуда яқин. СССР ҳам, Ҳиндистон ҳам Вьетнам халқини қатъий равишда қувватлаб келдилар ва қувватламоқдалар, Яқин Шарқда тинчлик ўрнатилишини талаб қилиб келдилар ва талаб қилмоқдалар. Совет Иттифоқи Ҳиндистон — Покистон муносабатларини тинч ривожлантириш Осиёда ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашнинг омили деб билди ва бу масалада Ҳиндистон билан Покистон ўртасида Симлада тузилган битимни табриклади. Ҳиндистон эса, Осиёда коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш тўғрисида Совет Иттифоқи томонидан қилинган таклифни қўллаб-қувватлади. Ҳиндистон хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишлаб Умумевропа кенгашини чақириш тўғрисида СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар бошлаб берган ташаббусни фақат Европа қитъасидагина эмас, шу билан бирга бутун дунёда ҳам кескинликни юмшатиш йўлида қўйилган муҳим қадам деб билиб, бу ташаббусга юксак баҳо берди.

Ҳар иккала мамлакат қуролланиш пойгасини тўхтатиш ҳамда ялпи ва батамом қуролсизланишга эришиш тинчликни сақлаб туриш ва мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга деб ҳисобламоқдалар. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Германия Федератив Республикасига, АҚШга ва Францияга қилган визитларига ҳамда стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги ва ядро урушининг олдини олиш тўғрисидаги битимларни Л. И. Брежнев билан президент Р. Никсон имзолаганлигига Ҳиндистонда юксак баҳо берилди.

Совет — Ҳиндистон дўстлигини мустаҳкамлашда ва ривожлантиришда тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома муҳим қадам бўлди. Бу дўстликни 80 миллион халқнинг дўстлиги деб ҳақли равишда айтмоқдалар. Совет кишилари ва ҳиндистонликлар бир-бирларини мумкин қадар чуқурроқ ва тўлиқроқ билишга интилаётганликлари маданият соҳасидаги хилма-хил ҳамкорликни конкрет мазмун билан тўлдирмоқда. Икки мамлакат халқларининг бир-бири билан яқинлашуви формалари жуда кўпки, буларнинг ҳаммасини санаб адо қилиб бўлмайди. Мана бу ёрқин мисолларни айтиб ўтишнинг ўзигина кифоя қилади. Ҳозирги кунда ҳиндистонлик ёзувчиларнинг 70 тадан кўпроқ асарлари СССР халқларининг тилларида жами 25 миллион нусхада нашр этилди. Ҳиндистонда рус ва совет адабиётига — Толстой, Чехов, Горький ва бошқа ёзувчиларнинг асарларига қизиқиш ғоят катта. СССРнинг бир қанча ўқув юртларида совет ёшлари ҳинду, бенгал, тамил ва бошқа ҳинд тилларини ўрганмоқдалар. Ҳиндистонда рус тилини студентлар Деҳли Университети ҳузуридаги Россияга оид тадқиқотлар марказида, Совет маданияти уйи ҳузуридаги рус тили курсларида ва бошқа бир қанча ўқув юртларида ўрганмоқдалар. Мамлакат кинотеатрларида кўпгина совет кинофильмлари, СССРда эса ҳинд кинофильмлари намойиш қилинмоқда. Москва ёш томошабинлар театри саҳнасида ҳиндларнинг машҳур достони асосида яратилган «Рамаёна» спектакли мана бир неча йилдирки, зўр муваффақият билан кўрсатилмоқда.

Маданий алоқаларни ривожлантирувчи ҳинд-совет жамиятининг Ҳиндистонда 80 га яқин бўлими бор. Совет — ҳинд маданий алоқалар жамиятининг 180 тадан кўпроқ коллектив аъзолари бор. Бу жамиятлар ўзаро дўстликни мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса қўшмоқдалар. Бу жамоатчилик ташкилотлари бир-бирлари билан актив ҳамкорлик қилиб, бир-бирларига делегациялар, турли виставкалар, адабиётлар юбормоқдалар, санъат фестиваллари, дўстлик ойлари ва шу каби тадбирларни ўтказмоқдалар.

Ниҳоят, ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорлик икки мамлакатимизнинг дўстлигини ва тинчлигини тош-метиндек қилиб мустаҳкамламоқда. Бу ҳамкорлик нақадар кенгайиб бораётганлигини қуйидаги фактлардан билиш мумкин: совет ташкилотларининг иштироки билан Ҳиндистонда 70 та саноат объектлари ва бошқа объектлар қурилди, қурилмоқда ёки лойиҳаланмоқда. Ҳозир шулардан 40 таси фойдаланишга топширилди. Булар асосан замонавий йирик металлургия, машинасозлик, нефть қазиб чиқариш ва нефтни қайта ишлаш корхоналаридан, кўмир шахталари, электр станцияларидан иборат.

Иқтисодий ҳамкорлик йилларида Ҳиндистон ўзининг манфаатли ва ишончли ҳамкор эканлигини кўрсатди. Машиналар ва ускуналар сотиб олиш ҳамда техникавий ёрдам кўрсатиш учун берилган кредитларни тўлаш ҳисобидан Ҳиндистон Совет Иттифоқига саноат буюмлари ва хом ашёнинг, халқ истеъмоли молларининг бир қанча муҳим турларини етказиб бермоқда. Булар орасида Ҳиндистон ҳамиша экспорт қиладиган моллардан чой, кофе, муруч, кешью ёнғоғи, жут ва чарм буюмлар, ип-газламалар, жундан тўқилган трикотаж, тикилган буюмлар, пойафзал ва бошқа кўпгина моллар бор. Мамлакатларимиз ўртасидаги товар обороти ҳажми йилдан-йилга кўпаймоқда.

Бугун Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи халқлари шартнома имзоланганлигининг икки йиллигини зўр мамнуният билан нишонламоқдалар. Буни бутун дунёнинг тараққийпарвар жамоатчилиги ҳам нишонламоқда. Чунки бу воқеа Совет — Ҳиндистон алоқалари йилномасидагина эмас, шу билан бирга халқаро муносабатлар тарихида ҳам мустаҳкам ўрин олди. Бунинг боиси шуки, СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик планетамиздаги барча халқларнинг манфаатлари йўлида, ялпи тинчлик, тараққиёт ва равнақ манфаатлари йўлида ривожланмоқда ва мустаҳкамланмоқда.

Р. ГЛАДКИХ,
(ТАССнинг Деҳлидаги мухбири).

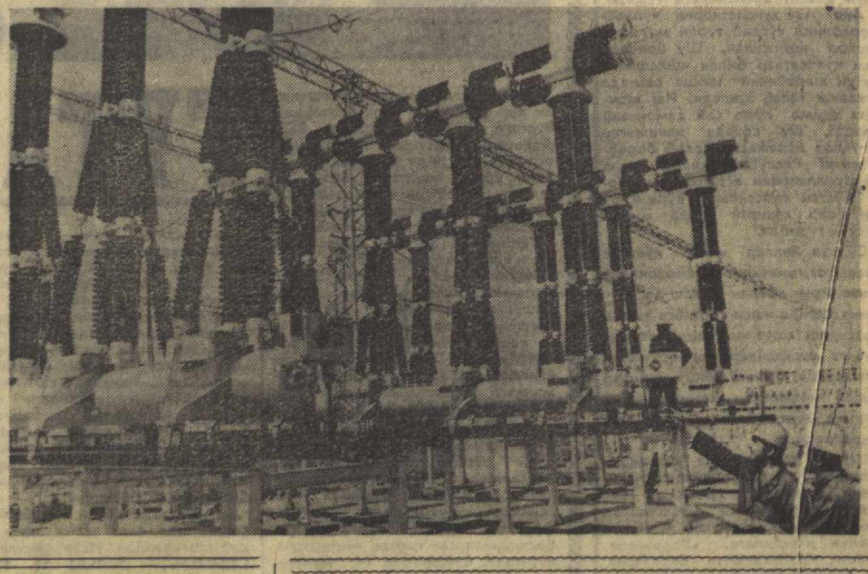

Болгария Халқ Республикаси ва бутун Болқонда энг йирик ҳисобланган «Мизия» подстанцияси ишга тушди. Бу подстанция СССР—Болгария электр линияси орқали келувчи токни қабул қилади ва тақсимлайди. Суратда: СССР ва ГДР ёрдамида қурилган «Мизия» подстанцияси.

БТА—ТАСС фотоси.

ИҚТИСОДИЙ АЛОҚА ЎРНАТИЛДИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 7 август. (ТАСС). Аргентина Куба Республикасига Аргентина юк автомобиллари, тракторлари ва бошқа қишлоқ хўжалик техникасини сотиб олиш учун 20 миллион доллар миқдорида қарз берди. Мамлакат молия министри Хосе Хельбард шу ҳақда хабар берди. Аргентина жаҳондаги барча мамлакатлар билан савдо муносабатлари ўрнатишга тайёр, деди у.

ДУШМАН ХУРУЖЛАРИГА ЗАРБА

БАҒДОД, 7 август. (ТАСС). Мамлакатда миллий прогрессив фронт тузиш тўғрисида Ироқ Араб Социалистик Уйғониш партияси билан Ироқ Коммунистик партияси ўртасида яқинда битим тузилганлигини «Ас-Саура» газетаси ўзининг редакцион мақоласида юксак баҳолади.

Мамлакатдаги демократик ўзгаришларни чуқурлаштиришга, олиб борилаётган муштарак курашда Ироқдаги барча миллий ватанпарвар кучларни бирлаштиришга ҳамда Совет Иттифоқи бошчилигидаги социалистик мамлакатлар билан ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлашга кўмаклашуви лозим бўлган бундай фронт тузиш тўғрисидаги битимни империалистик ва реакцион доиралар зўр бериб қоралашга уринмоқдалар, деб ёзди газета.

Империалистлар ва уларнинг кўмакчилари, деб ёзади «Ас-Саура» газетаси, миллий ва прогрессив фронт тузиш тўғрисидаги битимни «оқилона иш бўлмади» дейиш билан ўзларининг амалда Ироқ Араб Социалистик Уйғониш партиясининг ҳам, шунингдек Ироқ Коммунистик партиясининг ҳам душманлари эканликларини кўрсатдилар. Газетанинг мақоласида, Ироқнинг барча ватанпарварлари мамлакатда тузилаётган миллий прогрессив фронтга қарши чиқаётганларнинг хуружларига тегишли зарба беришлари, буржуа пропагандасининг Ироққа қарши тўқиётган уйдирмаларини рад этиш учун куч-ғайратларини сафарбар этишлари лозим, дейилади.

СИНЬХУАНИНГ БИР ШАРҲИ ХУСУСИДА

Атмосферада, космик фазода ва сув остида ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисида Москвада имзоланган шартноманинг ўн йиллигини шу кунларда халқаро жамоатчилик кенг нишонламоқда. Кўзга кўринган давлат ва жамоат арбоблари, турли мамлакатларининг матбуоти қатнашчиларининг сони ҳозирги кунда юзта мамлакатдан зиёдроқ бўлган бу шартнома ядро уруши хавфини йўқотишга, қуролсизланишга ва тинчликни мустаҳкамлашга қўшилган муҳим ҳисса эканлигини таъкидламоқдалар.

Шартноманинг ўн йиллиги Пекинда ҳам нишонланди. Лекин алоҳида, пекинча тарзда нишонланди. Хитойнинг Синьхуа агентлиги бу хусусда эълон қилган ўзининг шарҳларида айтиладики, ядро қуролининг бу уч соҳадаги синовларини тақиқлаш тўғрисида тузилган, ҳамма жойда тинчликсевар кучларнинг катта ютуғи деб ҳисобланган шу шартнома... «халқларни алдаш»дан бошқа нарса эмас эмиш. Сўнгра Синьхуа шарҳларида айтиладики, шартномани имзолашнинг бош ташаббусчиларидан бири бўлган Совет Иттифоқи фақат «ядровий монополияни ҳимоя қилишга» интилаётган эмиш. Хуллас, Синьхуанинг шарҳлари бошидан охиригача мана шу руҳдаги гаплардан иборат. Агар шу шарҳларининг остида «Пекин, август» деган маълумот бўлмаганида эди, бу шарҳларни ғарб пропагандасининг «совуқ уруш» давридаги маҳсулотидан бир намуна деб ўйлаш мумкин бўлур эди. Зеро Ғарбнинг реакцион матбуоти «Москванинг тажовузкорлиги» тўғрисидаги туҳматдан иборат уйдирмалар ёрдамига таяниб қуролланиш пойгасини оқлашга, кескинликнинг юмшатилишига тўсқинлик қилишга узоқ вақт уриниб келди, ҳатто ҳозир ҳам баъзи-баъзида уриниб турибди.

Маълумки, қуролланиш пойгасини, шу жумладан ядровий қуролланиш пойгасини бошлаб юборишга жаҳонни империалистик кучлар мажбур этган эди. Бироқ Синьхуа агентлиги ядро қуроли синовларини тақиқлаш каби жуда муҳим проблема тўғрисида гапирар экан, ҳатто «империализм» деган сўзни эсга ҳам олмайди. Чамаси пекиндагилар империалистик ҳарбий-сиёсий блокларнинг ташкилотчилари бўлган давлатлар номини баралла айтишдан қўрқаётган бўлсалар керак: мана шу блокларнинг ҳарбий тайёргарликлари тўғрисида гапириш учун Синьхуа биронта сўз тополмай қолганлигини бундан бошқа нима билан изоҳлаш мумкин? Аммо Хитойнинг телеграф агентлиги социалистик мамлакатлар шаънига, уларнинг мудофаа имкониятлари мустаҳкамланаётганлигига туҳматлар қилиб, ҳақорат тошлари ёғдиришга жуда чаққон. Ғарбдаги муайян империалистик доиралар қуролланиш пойгасини жиловлашга ҳалақит беришга уринаётганлиги Пекинни ташвишга солмасдан, балки Совет Иттифоқи, барча социалистик мамлакатлар тинчликни сақлаб туриш ва мустаҳкамлаш учун, социализм ғалабаларини ҳимоя қилиш учун зарур қувватга эга эканликлари ташвишга солаётганга ўхшайди. Синьхуа шу даражага бориб етдики, энди у Совет Иттифоқида ҳатто ернинг сунъий йўлдошлари учирилаётганлигини ҳам «таҳдид» деб кўрсатишга уринмоқда... Империализмга қарши кураш олиб боришни эмас, балки Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши курашишни маочилар биринчи даражадаги вазифа деб ҳисоблаётганликларини кўрсатиш учун мана шунинг ўзи далил бўлолмайдими, ахир.

Гегемон (жаҳонга устун бўлиш) планларини тузиб мамлакатни ядро билан қуроллантириш ва ҳарбийлаштириш йўлидан бораётган Хитойнинг ҳозирги раҳбарлари қуролсизланишга қарши қаратилган ҳар қандай чораларга кўпдан бери қарши чиқмоқдалар. Буни Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги Хитой делегациясининг шу ташкилот муҳокамасига қўйилган барча таклифларга ҳар доим қарши чиқаётганлиги ҳам очиқ кўрсатиб турибди. Синьхуанинг кейинги шарҳлари Пекиннинг қуролсизланиш масалаларидаги позицияси кескинликнинг юмшатилишига зўр бериб, қаршилик қилаётган, социализм кучларига қарши чиқаётган НАТО доираларининг ва Ғарбдаги ҳарбий-саноат комплекси намояндаларининг қарашларига мос бўлиб тушаётганлигини кўрсатувчи яна бир далилдир. Бундай позицияни изоҳлаб ўтиришнинг ҳожати бўлмаса керак.

Ю. КОРНИЛОВ, (ТАСС).

КАМБОДЖАДАГИ АҲВОЛ

ПАРИЖ, 7 август. (ТАСС). Камбоджа пойтахтида кундузи ҳам кечаси ҳам авиабомбалар портламоқда. Американинг Таиландда жойлашган реактив бомбардимончи самолётлари озодлик кучларининг позицияларини бомбардимон қилишни давом эттирмоқда.

Америка қўмондонлиги нечаги «хатоси»дан хижолат чекканн йўқ. Ана шу «хато» натижасида неча ўнлаб авиабомбалар аҳоли яшайдиган ва Пномпень режими назоратида бўлган Неклуонг пунктига ташланган эди.

Чет эл информация агентликларининг кейинги хабарларидан маълум бўлишича, ана шу «хато» оқибатида 70 дан ортиқ киши ўлган ва жароҳатланган.

Хабарларда айтилишича, Пномпень кўчаларида оммавий тинтув ўтказилмоқда. Ана шу тинтув вақтида ҳарбий хизматга чақириладиган ёшдаги эркаклар қўлга олинмоқда. Ана шу ёш солдатлар махсус лагерларда икки ҳафта тайёрлангандан кейин олдинги позицияларга юборилмоқда. Пномпень генераллари хусусий суҳбатларида ана шу янги аскарларнинг кўпчилиги биринчи жангдаёқ армия сафидан қочиб кетаётганлигини таъкидламоқдалар.

Пномпень режими қўшинларининг бўлинмалари Пномпенни Сайгон билан боғлайдиган ва стратегия жиҳатидан муҳим бўлган 1-йўлни яна қўлга олишга уринмоқдалар. Аммо қаттиқ бомбардимонларга қарамай, ватанпарварлар душманнинг ана шу ҳужумларини муваффақиятли суратда даф этмоқдалар.

Ватанпарварлар ўтган кечаси Камбоджа пойтахтидан бир неча километр жанубда жойлашган Такмау шаҳридаги Пномпень қўшинлари гарнизонини тўп ва минометлардан ўққа тутдилар. Кузатувчиларнинг фикрича, Пномпень қўшинлари мудофаасининг жанубий қисмидаги аҳвол умуман жиддийлигича қолмоқда».

ПАРИЖ, 7 август. (ТАСС). АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг «Ф-11» қирувчи-бомбардимончи самолёти бугун яна «хато» қилиб, Пномпень режеми қўшинларининг Котахор қишлоғидаги гарнизонини бомбардимон қилди. 40 га яқин киши ўлдирилди ва жароҳатланди.

ЖИДДИЙ ПРОБЛЕМА

ВАШИНГТОН, 7 август. (ТАСС). Жиноятчилик — Қўшма Штатларнинг ғоят жиддий проблемаси бўлиб қолмоқда. АҚШ президенти Р. Никсон душанба куни имзолаган қонун лойиҳасига мувофиқ штатлар ва шаҳарлар полициясининг яқин уч й;илдаги эҳтиёжлари учун қўшимча равишда 3 миллиард 250 миллион доллар ажратишни кўзда тутади.

АҚШ федерал текшириш бюросининг маълумотларига қараганда, одам ўлдириш, талаш ҳужум қилиб қаттиқ жароҳат етказиш каби оғир жиноятлар сони шу йилнинг январь ойидан март ойигача 6 процент ошган. Йирик шаҳарлар ҳали ҳам жиноят ўчоқлари бўлиб қолмоқда. Масалан, Чикаго шаҳрида шу йилнинг дастлабки олти ойи мобайнида бандитлар қўлидан 486 киши ҳалок бўлган. Бу — ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 35 процент ортиқдир.

Советлар мамлакатида

ЖАҲОН СТАНДАРТИ ДАРАЖАСИДА

Лейтенант Шмидт номидаги Ленин орденли Боку машинасозлик заводининг директори Зокир Абдураҳмонов хонасида дунёнинг сиёсий харитаси осиғлиқ турибди. Унда завод маҳсулотлари жўнатилаётган шаҳарлар қизил байроқчалар билан белгилаб қўйилган. Совет Иттифоқидан ташқарида 22 та қизил байроқча. Заводнинг экспорт моллар сектори келгуси йили ўзига хос байрами — чет элдан биринчи буюртма олинган куннинг 25 йиллигини нишонлашга тайёрланмоқда.

Завод чет эллик буюртмачилар учун пармалаш ва нефть саноати ускуналари тайёрлайди. Бокуликлар экспорт қилаётган моллар ичида фонтан арматураси, превентерлар, вертюглар, спайдерлар, пармалаш трубаси поналари, насос штангалари, «Бакинец-3» кўтаргичлари, кўчма пармалаш қурилмалари ва роторлар бор. Айниқса, ротор, превентер, фонтан арматурасига талаб жуда катта. Чидамлилиги ва ишлаш сифати бўйича улар жаҳон стандарти даражасидадир. Завод маҳсулотлари социалистик мамлакатларга, шунингдек Аргентина, Бразилия, Покистон, Ҳиндистон, Эрон, Ироқ, Туркия ва Миср Араб Республикасига экспорт қилинмоқда.

ГФР БУЮРТМАСИ БИЛАН

Ленинграддаги Болтиқ заводида Германия Федератив Республикаси учун қурилаётган кўп юк кўтарадиган кема битиб қолди. Ленинградлик қурувчилар ГФР учун биринчи марта кема қураётганлари йўқ. Ўтган йили Болтиқ заводи Ғарбий Германия денгиз флоти учун юк ташийдиган «Карола Райт» теплоходини қуриб берганди. Ҳозир қурилаётган «Магдалина Райт» кемаси руда ташийди. Унинг узунлиги 200 метрдан зиёд, эни 28 метрга яқин бўлиб, соатига 16 миль йўл боса олади.

ЯПОНИЯ СОҲИЛЛАРИГА

Амур дарёсининг ўрта оқимидаги Циммермановка портидан 2500 куб метр ёғоч ортган «Балтийский-64» кемаси Япония соҳилларига қараб йўлга чиқди. 1973 йил давомида Амур кемачиларининг Японияга ташийдиган юклари 40 процентга кўпаяди. Ёғоч ташиш учун «дарё — денгиз» типидаги тўртта янги кема ажратилган. Ҳозир бу кемаларнинг сони 11 тага етди. (АПН).

ИШ ЮРИТИШНИНГ ЖАМОАТ КЎРИГИ

Республика муассасалари, ташкилотлари ва корхоналарида ҳар йили юз минглаб делолар вужудга келади. Уларга қўйилаётган ҳужжатлар кўчирилиб, кераклигича тўлдирилгач, кўпайтирилиб, жойларга жўнатилади. Ўз ролини бажариб бўлган ҳужжатлар қайта жамланиб, сақлаш учун архивга топширилади. Уларнинг баъзилари узоқ вақтгача амалий қимматини йўқотмайди, илмий аҳамиятга эга бўлганлари эса доимий сақлаш учун давлат архивларига тушади.

Ана шу ҳужжатларни тўплаш жараёнида кўплаб турли мутахассислар қатнашади. Шу боисдан ҳам ҳужжатлар билан ишлашнинг бутун жараёнини юксак савияда ўтказиш талаб этилади. Иш юритиш ҳамма ерда ҳам замонавий асосда, шу соҳада эришилган ютуқлар даражасида олиб бориляптими? Республикамизда архив материалларини асрайдиган биноси бўлган муассасалар кўпми? Бу саволлар ҳозирги кунда муҳим бўлиб турибди.

Сўнгги йиллар ичида кўпгина муассаса, ташкилот ва корхоналар ҳужжатлар билан ишлаш ва ўз архивларида ишни тартибга солиш юзасидан каттагина тадбирларни амалга оширдилар, иш юритишни бошқариш бўйича инструкциялар ишлаб чиқдилар, материалларни сақлаш учун давлат архивига топширдилар.

Шунга қарамай, иш юритишни яхшилаш, ҳужжатларнинг сақланишини таъминлаш тўғрисида ғамхўрлик қилмаётган муассасалар ҳам топилади. Масалан, «Средазуголь» комбинати, «Узконсервтрест», «Узбекнефть» бирлашмаси сингари ташкилотларда архив ходимлари йўқ. Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Социал таъминот министрлиги системасидаги кўпгина ташкилотларда архивлар учун бинолар ажратиб берилмаган. Суд ва прокуратуралар архивларининг иши яхшиланиши лозим.

Табиийки, ҳамма соҳада бўлгани сингари бу ерда анча қийинчиликларга дуч келинади. Лекин архивлар учун ходимлар ва бинолар проблемасини бир неча муассасага хизмат қиладиган бирлашган идора архивлари ташкил этиш йўли билан ҳал қилиш мумкин. Бундай қилинса жуда кам маблағ сарфланади. Архивлар хўжалик ҳисоби асосларида ҳам тузилиши мумкин. Ҳамма гап шундаки, айрим муассасаларда иш юритиш ва архивнинг ролига етарли эътибор берилмаётир. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети муассасалар, ташкилотлар ва корхоналарда иш юритиш аҳволи ва архивлар ишини яхшилашга катта аҳамият бериб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қошидаги Бош архив бошқармасига муассасалар, ташкилотлар ва корхоналарнинг иш юритиш ва архивлар иши қай аҳволда эканини кўрикдан ўтказишга ижозат берди. Кўрикнинг асосий мақсади — муассасаларда архив иши ва иш юритишнинг тўғри ташкил этилишини таъминлаш, ижобий тажрибаларни умумлаштириш ва кенг ёйишдан иборат.

Кўрикни ташкил этиш ва ўтказиш учун республика, область, район (шаҳар) ва маҳаллий кўрик комиссиялари тузилмоқда. Бу комиссияларнинг вазифаси муассасаларга ҳужжатлар билан ишлашни яхшилаш ва уларни тартибга солиш, бу ишга жамоат ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларни жалб этишдан иборат. Кўрик олдига қўйилган мақсадга яхшироқ эришиш учун муассаса, ташкилот ва корхоналарнинг меҳнатни илмий ташкил этиш хизмати ёрдам бериши керак.

Кўрик шартларини бажаришда яхши натижаларга эришган муассасалар коллективлари ва айрим ходимлар Республика кўрик комиссияси томонидан ёрлиқлар ва 150, 100 ва 50 сўм миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Кўрик комиссиялари олдига қўйилган вазифалар жуда муҳим. Улар бу вазифаларни муваффақиятли бажарадилар, деган умиддамиз.

А. МИРЗАБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Советм ҳузуридаги Бош архив бошқармасининг бошлиғи.

ТУТАШ ТАҚДИРЛАР

Қаршимизда тақдири туташ икки аёл ўтирибди. Бири Екатерина Жукова. 1930 йили Украина ССР Донецек областининг Александровский шаҳрида туғилган. Улуғ Ватан уруши бошланган йили ўзи тарбия топаётган интернатдаги болалар билан бирга Ўзбекистонга эвакуация қилинган. Наманганга келганида Катя 11 ёшда эди. Ҳозир 43 баҳорнинг гувоҳи.

Иккинчи аёл — Тамара. У ҳам Украина ССРда туғилган. Уруш бошланганида 6 ёшда эди. На отасини билади, на онасини. Ҳатто қаерда туғилганлигини ҳам эслайолмайди. Наманган шаҳрига келганида ҳужжатларида ҳам фамилияси кўрсатилмаган эди.

Катя билан Тамарани Тўрақўрғон районидаги «Намуна» колхозида истиқомат қилувчи Шаҳзода буви тарбиясига топширишди. Жанг-жадал қизғин тус олган кезларда Шаҳзода бувининг ўғли Ғанижон кўнгиллилар қатори фронтга кетди. Немис-фашист босқинчиларга қарши мардларча курашди. Сталинград остоналарида қаҳрамонларча ҳалок бўлди.

Ҳар иккала украин қизи Шаҳзода буви тарбиясини топди. Уруш тамом бўлгач, Тамарани почтачи Эргаш бобонинг рафиқаси Рислиқ буви ўз тарбиясига олди. Унга Оминахон деб исм қўйиб, Эргаш бобо фамилиясига ўтказишди. Йиллар ўтди. Бу орада Шаҳзода бувининг қариндошларидан бири, ўғли Ғанижоннинг тенгдоши Юсуфжон Турсунов Совет Армияси сафидан қайтиб келди. Шунда буви Катянинг кўнглини овлади:

— Аслида ўғлим Ғанижонга унаштирмоқчи эдим. Насиб этмади. Унинг дўсти Юсуфжон урушдан эсон-омон қайтиб келибди. Қалай, кўнглинг чопадими?

Катя Жукова аввал ҳеч нарса демади. Орадан яна бир неча вақт ўтиб кетди. Йигитнинг қизга, қизнинг эса йигитга муҳаббати орта борди. Иккаласи ҳам ўшанда Тўрақўрғон районидаги «Намуна» колхозида ишлашарди. Улар бир-бирларига астойдил кўнгил қўйишди. Тўй-томоша бўлди. Энди Катя Жукова Сафияхон Турсунова исм-фамилияси билан атала бошлади.

— Шаҳзода буви тарбиясига келганимда анча эслик эдим, — деб хотирлайди ўтган кунларни Сафияхон. — Ўшанда 11 ёшда эдим. Отам Александр Сергеевич Жуковни ҳозир учратиб қолгудек бўлсам, аниқ танийман. Опам Маруся, акам Ваня ва синглим Таняни ҳам яхши эслайман. Украинадан Ўзбекистонга келаётганимизда эшелонимизни фашистлар бомбардимон қилишди. Болалар тушган вагонларни қайси бир станцияда бир-биридан ажратиб юборишди. Синглим Таня ўша станцияда қолиб кетди...

Сафияхон ҳаммасини эслайди. Лекин отаси, опаси, акаси ва кичик синглиси ҳозир ҳаётми, йўқми, аниғини билмайди. Уларни излаб «Радянська Украина» газета редакциясига хат юборган эди. У ердан мана бундай жавоб келди:

Хатингизни олдигу, аммо ўқий олмадик. Чунки, биз ўзбек тилига тушунмадик. Балки, рус тилида ёзиб юборарсиз...

Киев шаҳридан ана шу мазмунда хат олган Сафияхон ўз она тилини эсдан чиқариб юборганлигидан ўзича ички бир ҳис билан жилмайиб қўйди: хатни кимга ёздирсам экан?! Ҳа, у ўзбеклар орасида 32 йил яшаб, ўзбек тилини мукаммал ўрганган, ўзбекларнинг урф-одатига тамомила ўрганиб кетган эди...

Сафия опа ҳозир «Намуна» колхозида энг илғор пиллачилардан бири. Бу йил бир қути уруғдан қарийб 100 килограмм «кумуш тола» топширди. Шу кеча-кундузда турмуш ўртоғи Юсуфжон Турсунов билан бирга Аҳмаджон Ўринбоев бошлиқ бригадада сувчилик қиляпти. Бригада 85 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қилган экан, бунда Юсуфжон ака билан Сафияхон опанинг алоҳида ҳиссаси бўлади.

Бу инок оиланинг 6 фарзанди бор. Катта қизи Мария қишлоқ касалхонасида санитарка бўлиб ишлайди. Тўрт боланинг онаси. Ўғиллари: Жуманбой «Узсельхозтехника» Задарё район бирлашмасида тракторчи, Худойназар 8-синфни, Исоқжон 6-синфни, қизи Зулхумор 1-синфни битиришди. Кичкинтой ўғиллари Собиржон бу йил мактабга боради. Оила колхоздаги пирибадавлат хонадонлардан, турмушда ҳам, меҳнатда ҳам барчага ўрнак.

Оминахон (Тамара) қўшни Киров номли колхозда истиқомат қилади. Бу украин қизининг ҳам тақдири дугонаси Сафияхон (Катя)нинг тақдирига ўхшаш, унинг тақдирига туташ. Оминахон шу колхоз аъзоси Тўхтабой Тожибоевга кўнгил қўйди. 1951 йили икки ёш турмуш қуришди. Ҳозир иккаласи ҳам 10-бригадада меҳнат қилишади. Оминахон баҳорда ипак қуртини парвариш қилиб, бир қути уруғдан 80 килограмм пилла топширди. Энди эса ғўза чопиғида актив қатнашяпти. Турмуш ўртоғи Тўхтабой Тожибоев илғор сувчилардан. Бригаданинг бўлажак хирмонига замин яратяпти.

Оминахон билан Тўхтабойнинг 7 фарзанди бор. Энг каттаси Обидахон бу йил 10-синфни битириб, меҳнат қучоғида қолди. У янаги йили қишлоқ хўжалик институтининг агрономия факультетига ўқишга кирмоқчи. Ўғиллари — Абдураҳим 9-синфга, Абдурашид — 6-синфга кўчди. Қизалоғи Ҳадичахон бу йил 3-синфда ўқийди. Маҳмуда эса илк бор мактаб остонасига қадам қўйди. Абдурасул энди тетапоя бўляпти. Рустамжон бўлса шундай катта оила ташвишларидан ҳоли, ҳали тили чиққанича йўқ. Ана шундай аҳил, меҳнаткаш, маданий ҳаёт кечираётган оила бошлиғи Тўхтабой ҳам, унинг рафиқаси Оминахон ҳам бир-бирларидан, коллектив хўжаликдан, барча одамлардан беғоят мамнун.

Тақдири туташ икки украин аёли ҳақидаги ҳикоямизни тугатар эканмиз, санъатимиз булбули, муҳтарама Тамарахонимнинг мана бу жўшқин куйи баралла янграйди:

Ой-да Галя и Султан,
Украина и Узбекистан!..

Шу икки мисрада икки халқнинг буюк дўстлиги, икки халқнинг ажойиб фазилати, одамийлиги, ўз ифодасини топгандир. Буни Катя (Сафияхон) билан Юсуфжон ака, Тамара (Оминахон) билан Тўхтабой ака мисолида ҳам яққол кўриб қалбинг қувончга тўлади, киши!

С. ҚОДИРОВ,
О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

Суратларда: Сафияхон Турсунова [чапдан] ва Оминахон Тожибоева ўз оила аъзолари билан.

И. Эмиров фотолари.

БИРИНЧИ ДАВРА ХОТИМАСИ

ИККИНЧИ ЭШЕЛОНДА

Футбол

СССР футбол чемпионати «А» класси иккинчи лига коллективларининг биринчи давра учрашувларини ниҳоясига етказишганга ҳам саноқли кунлар бўлди. Мазкур лиганинг олтинчи зонасида олий лигадаги вакилимиз «Пахтакор» командасининг асосий ўринбосарлари ҳисобланган коллективлар куч синашяпти. Жумладан, 6-зонада Қозоғистондан 7 та, Ўзбекистондан 6, РСФСРдан 2 ва Тожикистондан бир команда футболчилари пешқадамлик учун, қолаверса, биринчи лигага чиқиш орзусида ўз маҳоратларини ишга солмоқдалар. Дастлабки давра шуни кўрсатдики, «Зауралец» (Курган) «Нефтяник» (Тюмень) ва Тожикистоннинг «Нефтяник» коллективлари ҳозирча биринчилик учун даъвогар бўлолмасликлари ойдинлашиб қолди. Аммо, икки қўшни республика — Қозоғистон ва Ўзбекистон вакилларининг эса биринчи лигага йўлланма олиш учун ҳали имкониятлари бор.

Дастлабки даврани муваффақиятли якунлашда қозоғистонлик футболчиларнинг қўллари баланд келди. Республиканинг бир йўла уч командаси — Целиноград динамочилари, Павлодарнинг «Трактор» коллективи ва Усть-Каменагорск шаҳрининг «Восток» клуби 19—17 тадан очко тўплаб, фахрли ўринларни эгалладилар. Республикамизнинг биргина коллективи — термизлик автомобилчилар тўртинчи ўринга чиқа олишди. Тажрибали футбол устозлари В. Десятчиков билан В. Тихоновнинг шогирдлари даврани муваффақиятли якунлашда ўз маҳоратларини ишга сола билдилар. Термизлик футболчилар ўз майдонларида ўтказилган дастлабки тўрт ўйинда етти очко тўплашди. Агар сафар учрашувларида имкониятларни бой бериб қўйишмаганда тағин ҳам юқори кўтарилар эдилар. Умуман олганда ўзгалар майдонида ҳужумкорликка зўр беролмаслик касали фақат термизликларгагина хос эмас.

«Янгиер» командаси иккинчи лигада кўп йиллардан бери республикамиз футбол шарафини ҳимоя қилиб келади. Сирасини айтганда, янгиерликлар коллективига қисқа вақт ичида уч тренернинг келиб-кетиши самара бермади. «Пахтакор»га тренерлик қилган Е. Валицкийнинг коллективга келиши эса команда аҳволини бирмунча яхшилади. Кетма-кетига мағлубиятга учраётган янгиерликлар кейинчалик ғалаба нашидасини суришга ҳам муяссар бўлишди. Оқибатда еттинчи ўрин билан даврани якунладилар.

Хоразм областининг «Янгиариқ» командаси ҳам янгиерликлар қатори очко тўплади. Аммо Ўзбекистоннинг ўтган йилги чемпиони «Труд» (Жиззах) футболчилари учинчи ўрин билан кифояланишди. Коллектив 9-13-тур учрашувларини дуруст ўтказмаганда, аҳволи бундан ҳам ёмонроқ бўлиши кўриниб қолганди. Спорт мастери Н. Медних раҳбарлик қилаётган бу коллектив ҳал қилувчи давра ўйинларини ҳужумкорлик руҳида ўтказишади, деб умид қиламиз.

Андижонлик футболчиларга бир вақтлар пахтакорчилар қаторида ном таратган И. Тазетдинов раҳбарлик қилмоқда. Бу йилги мавсум улар учун дастлабки синов дейиш мумкин. Андижонликлар мастерлар группасида илк марта ўз маҳоратларини ишга солишяпти. Команда тўрт учрашувда олти очко тўплаб, мухлисларни хурсанд этди. Аммо кейинги ўйинларда кетма-кетига мағлубиятга учраб, ўйинлар жадвалининг пастки поғоналаридан ўрин олишга мажбур бўлди. Коллектив республикамиз командалари аро ўтказилган учрашувларда бирон марта ҳам ғалабага эришолмади. Иккинчи давранинг дастлабки тўрт учрашувини сафарда ўтказади. Ўйлаймизки, якуний даврада андижонликлар ўз имкониятларини ишга солиб, ўйинларига ўзгартиш киритадилар.

Фарғонанинг «Нефтяник» командаси даврани охирги ўрин билан якунлайди, деб ҳеч ким кутмаганди. Ўтган йили биринчи лигага чиқиш учун асосий даъвогарлардан ҳисобланган бу тажрибали коллектив мухлисларни ташвишга солиб турибди. Назаримизда футболчилар ўз куч ва маҳоратларини тўлиқ ишга сололмаяптилар. Бўлмаса, улар ўн беш ўйинда бор-йўғи уч марта ғалабага эришмасдилар. Фарғоналиклар эндиги даврада ҳам ўз мавқеларини яхшилашга киришмасалар «А» классида қолиш учун Ўзбекистоннинг бу йилги чемпиони билан қўш учрашув ўтказишга мажбур бўлишлари ҳеч гапмас.

Кеча ҳал қилувчи иккинчи давра учрашувлари бошланди. Командалар зона ғолиби бўлиш учун курашнинг долзарб палласига қадам қўйдилар. Улар уюшқоқлик билан ўйнашлари, ҳужумкорликка зўр беришлари, техник-тактик маҳоратларини ишга солишлари зарур. Шундагина республикамизнинг кўп минглик футбол мухлисларини мамнун этишлари мумкин.

Биринчи давранинг якуний жадвали:

	Ю(а.в)	Ю(ж.к)	М	Т	О
«Динамо» (Ц)	9	1	5	19-12	19
«Трактор» (П)	9	0	6	23-12	18
«Восток» (У-К)	7	3	5	30-15	17
«Автомобилист» (Т)	6	4	5	17-8	16
«Олатов» (Ж)	7	2	6	18-11	16
«Автомобилист» (Қ)	7	2	6	20-21	16
«Янгиер»	7	0	0	16-12	14
«Янгиариқ»	6	2	7	12-12	14
«Енбек» (Ж)	6	4	6	14-16	14
«Труд» (Жх)	6	1	8	17-18	13
«Нефтяник» (Тн)	5	3	7	13-21	13
«Зауралец» (К)	5	2	8	16-16	12
«Спартак» (С)	6	0	9	18-29	12
«Андижанец»	4	0	11	17-26	8
«Нефтяник» (Фғ)	3	1	11	13-21	7
«Нефтяник» (Тж)	2	1	12	11-29	5

Эслатма: а.в — асосий вақтда эришилган ғалаба, ж.к — ўн бир метрлик жарима тўпларидан кейинги ютуқ.

Р. ҚОСИМОВ,
А. ИМОМХУЖАЕВ,
республика тоифасидаги судья.

ФАБРИКА, ЗАВОД, КАСАБА СОЮЗ КОМИТЕТЛАРИДА

ОЧИҚ-ОЙДИН, ТУШУНАРЛИ

Тошкент трикотаж фирмаси ишчи ва мутахассисларининг бир группаси мусобақадош дўстлари — Львовдаги «Луч» трикотаж фирмасига қилган сафаридан қайтиб келди. Улар касаба союз комитетида цехлар ва бўлимларнинг вакиллари билан бўлиб ўтган учрашувда львовлик ҳамкасабаларининг тажрибаси тўғрисида сўзлаб бердилар. Мусобақанинг ошкоралигини таъминловчи иш формалари айниқса қизиқиш туғдирди. Мусобақанинг кундалик натижалари катта стендларда ёритилади. Шахсий мажбуриятларнинг бажарилиш якунлари махсус китобчаларда қайд қилинади. Чиройли қилиб ишланган плакатлар ҳар томонлама тежамкор бўлишга даъват этади. Масалан, ҳар бир ишчи иш вақтининг бир дақиқаси беҳуда кетса, бир кунда юзта буюм йўқотишга тўғри келиши ҳикоя қилинади. Тошкент трикотажчилари львовлик дўстларининг тажрибасини ўз фирмаларида жорий этишга қарор қилдилар. (ЎзТАГ).

Шомурод МУСАЁВ

Узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг депутати, Чимбой районидаги «Кенес» совхозининг звено бошлиғи Шомурод Мусаев вафот этди. Ўлим ўртоғимиз ва дўстимиз, ғоят меҳнатсевар инсон, ўзининг бутун куч-қувватини республика қишлоқ хўжалигини юксалтиришга бағишлаган инсонни орамиздан олиб кетди.

Шомурод Мусаев 1890 йили Чимбой районидаги Кенес қишлоғида туғилди. Жуда ёшлигиданоқ меҳнат фаолиятини бошлади. 1932 йили биринчилардан бўлиб колхозга кирди ва шундан буён Охунбобоев номли колхозда, сўнгра эса 1957 йилдан эса шу колхоз базасида ташкил этилган «Кенес» совхозида меҳнат қилди.

Қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришдаги юксак маҳорати, колхоз-совхоз ишлаб чиқариши моддий базасини яратиш ва экономикасини мустаҳкамлашдаги актив иштироки учун Шомурод Мусаев 1950 йили Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига мушарраф бўлди. У уч марта Ленин ордени билан, ўн иккита медаль, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган эди.

Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг бир неча чақириқлари депутати сифатида Ш. Мусаев катта жамоат ишларини олиб борди.

Шомурод Мусаев уни билган барча кишилар хотирасида меҳрибон ўртоқ, бутун куч-қувватини республика экономикасини ривожлантиришга бағишлаган чинакам меҳнаткаш сифатида сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

Редактор ўринбосари
Ж. ЖАББОРОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — «Ешлик» студияси кўрсатади. 19.15 — Ахборот. 19.30 — «Дўстлик экрани». 21.00 — Ахборот. 21.20 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Шеърият мухлисларига. 22.45 — **Любавинларнинг тугатилиши** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ — 11.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 11.30 — **Суяги йўқ бола** (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Фильм-концерт. 20.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 21.05 — **Ҳаёл** (спектакль). 22.00 — «Здоровье» (Тошкент). 22.30 — Спектаклнинг давоми. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.10 — Бадиий фильм. 21.20 — Енгиндан эҳтиёт бўлинг. 21.40 — Фильм-концерт.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/VIII да **Аяжонларим**, 10/VIII да **Ажал минораси**.

КИНО

Ўз хоҳиши билан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», (жуфт соатларда), «МОСКВА», «СПУТНИК», (кундуз ва кечқурун).

Тақиқланган ўйинлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Дача — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Дунё (11.00, 14.00). **Қора лола** (15.00, 19.00, 21.00) — «КЎКЧА», **Тилла зирак** — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Беҳуда шов-шув — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия) — НАВОИЙ номли (13.40, 20.00).

ЕЗГИ БИНОДА

Лаутарлар — ТЕЛЬМАН номли. **Фанфан-Тюльпан** — «РАКЕТА».

М. З. МИРЗААҲМЕДОВ НОМИДАГИ 4-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1973—1974 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўзбек ва рус группаларига 8-10 синф ҳажмида маълумотли 15 яримдан 25 ёшгача бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — мутахассисликка қараб, бир йилдан 3 йилгача.

Кабель пайвандчилари, шаҳар телефон алоқаси тармоғи асбобларининг монтёрлари, телеграфчилар, почта вагони бошлиғининг ёрдамчилари, телеграф станцияси аппаратларини ишлатувчи ва ремонт қилувчи монтёрлар, киномеханиклар.

Ўқиш муддати — бир йил.

Радиооператорлар, шаҳар автомат телефон станциялари монтёрлари, шаҳарлараро телефон станциялари монтёрлари, қишлоқ телефон алоқаси монтёрлари, телефон алоқаси тармоғининг асбобларини монтаж қилувчи алоқа монтажчилари, фильм текшириш малакасига эга бўлган киномеханиклар.

Ўқиш муддати — уч йил.

Қабул қилинган ўқувчилар стипендия билан, бошқа шаҳардан келганлар — ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати 3 йил бўлган группа ўқувчилари давлат томонидан таъминланадилар.

Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига киритилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар Пушкин кўчаси, 7-уй.

Телефонлар: 33-07-44, 33-07-65, 33-07-77, 33-07-85.

Ўзбекистон сил касалликлари илмий-текшириш институти коллективи институт болалар бўлимининг раҳбари, медицина фанлари кандидати

Қамариддин Нишонович НЕЪМАТОВнинг

фожиали ҳалок бўлганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

В. И. Ленин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат университети ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари университет доценти У. Норматовга онаси

Сорахон АҲМАД қизининг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Ёзувчилар Союзи Правленияси, СССР Адабиёт фонди Ўзбекистон бўлими, адабиёт пропагандаси бюроси, партия ва касаба союз ташкилотлари СССР Ёзувчилар Союзининг аъзоси, адабиётшунос У. Норматовга онаси

Сорахон АҲМАД қизининг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ● ТЕЛЕФОНЛАР

Эълонлар — 338142.
коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01671.